

Iiris Majamäki

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUN OPISKELIJOIDEN
KOKEMUKSIA OPISKELIJAVAIHTOKOhteista

Matkailun koulutusohjelma
2015

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUN OPISKELIJOIDEN
KOKEMUKSIA OPISKELIJAVAIHTOKOhteista

Majamäki, Iris
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Matkailun koulutusohjelma
Huhtikuu 2015
Ohjaaja: Salo, Vappu
Sivumäärä: 65
Liitteitä: 0

Asiasanat: opiskelijavaihto, kulttuurisokki, kvalitatiivinen tutkimus

---

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kirjoittamien vaihtoraporttien pohjalta opiskelijoiden kokemuksia vaihtokohteista. Tutkimuksessa selvitettiin opiskelijoiden kokemuksia vaihtokohteissa asumisesta ja kulttuurillisista seikoista. Näiden lisäksi tutkimukseen kerättiin vaihdossa olleiden vinkit kohteeseen vaihtoon lähteville. Tutkimukseen rajattiin mukaan Satakunnan ammattikorkeakoulun strategiset partnerikoulut: Hogeschool Zuyd Hollannissa, Dundalk Institute of Technology Irlannissa ja Changzhou University Kiinassa. Partnerikoulujen lisäksi tutkimukseen valittiin vaihtokouluja Itävallasta ja Ranskasta.

Tutkimuksen tavoitteena oli olla apuna erityisesti kansainvälisten asioiden sihtereille opiskelijoiden kysyessä heiltä tietoja kohteista ja valitessa sopivaa vaihtokohdetta. Raporteilla oli saatu kerättyä paljon arvokasta tietoa, mutta tämän tiedon hyödyntäminen oli hankalaa raporttien suuresta määrästä johtuen. Tehtävänä oli koota vaihtokohteista selkeät yhteenvedot, joiden avulla tarvittavan tiedon löytäminen on helppoa.

Teoreettisen viitekehyksen alussa esiteltiin Satakunnan ammattikorkeakoulu ja koulun kansainvälinen toiminta. Tämän jälkeen kerrottiin vaihto-opiskelusta, eri vaihto-ohjelmista sekä kulttuurin määritelmästä ja kulttuurisokista. Opinnäytetyön empiirinen osa toteutettiin laadullisena tutkimuksena ja vaihtoraporteista koostuva aineisto purettiin sisällönanalyysiä käyttäen. Aineistosta koottiin yhteenvedot viidestä edellä mainitusta vaihtokohteesta, ja yhteenvedot pohjautuvat täysin opiskelijoiden omiin kokemuksiin ja ajatuksiin vaihto-opiskelusta.

Työn tuloksena syntyneet vaihtokohteiden yhteenvedot tekivät vaihtoraporteilla kerätystä aineistosta selkeämmän kokonaisuuden, ja tämän ansioista vaihdossa olleiden opiskelijoiden kokemuksia voidaan jatkossa hyödyntää paremmin. Vaihtoraportteja tutkimalla selvisi, kuinka samanlaisia ajatuksia opiskelijoilla on vaihto-opiskeluun liittyen riippumatta maasta tai maanosasta, jossa he ovat olleet vaihdossa. Vaihto-opiskelu koettiin hyödyllisenä ja opettavaisena kokemuksena, jonka tärkeimpänä antina pidettiin kielitaidon ja kulttuurien tuntemuksen lisääntyminen.

SATAKUNTA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES STUDENTS' EXPERIENCES ON STUDY EXCHANGE DESTINATIONS

Majamäki, Iris

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Tourism

April 2015

Supervisor: Salo, Vappu

Number of pages: 65

Appendices: 0

Keywords: Student exchange, Culture Shock, Qualitative thesis

---

The aim of this thesis was to find out, based on exchange students' reports written by Satakunta University of Applied Sciences (SAMK) students, about their experiences on study exchange destinations; especially regarding accommodation and cultural issues. In addition, tips were collected for students going to take part in study exchange. The strategic partner schools that are involved in this study include Hogeschool Zuyd in the Netherlands, Dundalk Institute of Technology in Ireland and Changzhou University in China. In addition to the partner schools, universities from Austria and France were selected for the study.

The goal of the study was to provide the international relations secretaries with information regarding different study destinations so that they can help students when choosing a suitable exchange destination. Reports have so far given valuable information already, but using this information has been difficult due to the large number of reports. The task was to draw conclusions based on the reports so that finding the required information would be easier.

In the theoretical part of the study, SAMK and its international operations were introduced. After this, study exchange, student exchange programs, the definition of culture and culture shock were dealt with. The empirical part of the study was carried out as a qualitative study and the material was analyzed using content analysis. Conclusions of five study exchange destinations mentioned above were drawn based on the material. The conclusions are based entirely on students' own experiences and thoughts about study exchange.

The conclusions that were drawn as a result of the study turned the material into a clearer entity, and thus students' experiences can be utilized in a better way. The reports revealed that exchange students have similar kinds of views regarding study exchange, regardless of the destination country or continent. Study exchange was considered a useful and educational experience, and improved language skills and knowledge of different cultures were considered as most important benefits of studying abroad.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	TYÖN TAUSTA	7
2.1	Aiheen valinta	7
2.2	Tutkimustehtävä, tavoite ja rajaus	8
3	TUTKIMUSMENETELMÄ	9
3.1	Laadullinen opinnäytetyö.....	9
3.2	Sisällönanalyysi	9
3.2.1	Aineistolähtöinen sisällönanalyysi	11
3.2.2	Teoriaohjaava sisällönanalyysi.....	12
3.2.3	Teorialähtöinen sisällönanalyysi	12
3.3	Tutkimuksessa käytetty analyysimenetelmä.....	13
4	KANSAINVÄLINEN TOIMINTA SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUSSA.....	13
4.1	Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy.....	13
4.2	Kansainvälinen toiminta SAMKissa.....	14
5	VAIHTO-OPISKELU	17
5.1	Mitä tarkoittaa vaihto-opiskelu?	17
5.2	Tilastotietoa vaihto-opiskelusta	17
5.3	Vaihto-ohjelmat	19
5.3.1	Erasmus.....	19
5.3.2	Nordplus.....	20
5.3.3	Finnish-Russian Student and Teacher Exchange Programme.....	21
5.3.4	International Student Exchange Programs	21
5.3.5	North2north.....	22
5.3.6	North-South-South	23
5.4	Vaihtoon lähdön motiivit	23
6	KULTTUURIN MÄÄRITELMÄ JA KULTTUURISHOKKI.....	25
6.1	Kulttuurin määritelmä.....	25
6.2	Kulttuurishokki	25
7	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	29
7.1	Tutkimuksessa mukana olevat INTO- raportit	29
7.2	INTO- raporttien analysointi.....	30
7.3	Yhteenvedon rakenne.....	31
8	YHTEENVEDOT VAIHTOKOhteista.....	32
8.1	Dundalk Institute of Technology, Irlanti	32

8.1.1	Asuminen ja eläminen vaihtokohteessa.....	33
8.1.2	Paikallinen kulttuuri ja mieleenpainuvien kokemus vaihdosta	34
8.1.3	Vinkkejä Dundalkiin vaihtoon lähteville.....	36
8.1.4	Suosittellaanko DkIT:tä vaihtokohteeksi?.....	37
8.2	Hogeschool Zuyd, Hollanti	37
8.2.1	Asuminen ja eläminen vaihtokohteessa.....	37
8.2.2	Paikallinen kulttuuri ja mieleenpainuvien kokemus vaihdosta	39
8.2.3	Vinkkejä Hollantiin vaihtoon lähteville	40
8.2.4	Suosittellaanko Zuyd University of Applied Sciencea vaihtokohteeksi?.	41
8.3	Changzhou University	42
8.3.1	Asuminen ja eläminen vaihtokohteessa.....	42
8.3.2	Paikallinen kulttuuri ja mieleenpainuvien kokemus vaihdosta	44
8.3.3	Vinkkejä Changzhouhun vaihtoon lähteville	45
8.3.4	Suosittellaanko Changzhou University vaihtokohteeksi?.....	47
8.4	University of Applied Sciences Upper Austria ja Fachhochschule Voralberg, Itävalta	47
8.4.1	Asuminen ja eläminen vaihtokohteessa.....	48
8.4.2	Paikallinen kulttuuri ja mieleenpainuvien kokemus vaihdosta	49
8.4.3	Vinkkejä Itävaltaan vaihtoon lähteville.....	50
8.4.4	Suosittellaanko vaihtokohteeksi?	52
8.5	ESC Rennes School of Business ja Edhec Business School Nice, Ranska	52
8.5.1	Asuminen ja eläminen vaihtokohteessa.....	53
8.5.2	Paikallinen kulttuuri ja mieleenpainuvien kokemus vaihdosta	55
8.5.3	Vinkkejä Ranskaan vaihtoon lähteville	56
8.5.4	Suosittellaanko vaihtokohteeksi?	58
9	LUOTETTAVUUSTARKATELU	58
10	POHDINTA	60
	LÄHTEET.....	64

1 JOHDANTO

Viimeisen kymmenen vuoden aikana opiskelijaliikkuvuus Suomessa on jatkanut kasvuaan. Suomesta lähtevien ja Suomeen tulevien opiskelijoiden määrä on lisääntynyt, samoin lähtijöiden suhteellinen osuus kaikista opiskelijoista. Satakunnan ammattikorkeakoulussa (myöhemmin SAMK) kansainvälisyys on osa kolutusta, tutkimusta ja kehittämistoimintaa. Kansainvälisyys toteutuu opetussuunnitelmissa ja opintojaksoissa sekä erilaisissa opiskelijaprojekteissa. SAMKilla on laajat kansainväliset yhteydet ympäri maailmaa ja yhteistyökorkeakouluja Euroopassa, Aasiassa, Pohjois-Amerikassa ja Venäjällä. Kaikilla SAMKissa tutkintoa suorittavalla on mahdollisuus lähteä opiskelijavaihtoon, harjoitteluun ulkomaille tai tutustua Suomessa opiskeleviin, eri kulttuureista tuleviin opiskelijoihin.

Tämän opinnäytetyön tutkimustehtävänä on selvittää vaihdossa olleiden opiskelijoiden kirjoittamien raporttien (INTO- raportit) pohjalta heidän kokemuksiaan vaihtokohteissa asumisesta ja kulttuurillisista seikoista. Tämän lisäksi raporteista kootaan opiskelijavaihdossa olleiden vinkit vaihtokohteeseen lähteville. Raporttien suuresta määrästä johtuen kerätyn tiedon hyödyntäminen on hankalaa, ja työn tavoitteena on olla apuna SAMKin henkilökunnalle, joka auttaa opiskelijoita valitsemaan juuri heille sopivaa vaihtokohdetta.

Opinnäytetyön teoreettisen viitekehyksen alussa kuvataan tutkimuksessa käytetty tutkimusmenetelmä, jonka jälkeen esitellään Satakunnan ammattikorkeakoulun kansainvälinen toiminta sekä vaihto-opiskelu ja vaihto-ohjelmat. Teoriaosuuden lopussa on kerrottu kulttuurin määritelmästä ja kulttuurishokista. Teoria pohjautuu aiheesta julkaistuun kirjallisuuteen ja [www-sivuihin](#).

Opinnäytetyö alkaa tutkimuksen taustan ja aiheen valinnan kuvaamisella. Teoriaosuuden jälkeen kerrotaan tutkimuksen toteuttamisesta alkaen aineiston hankinnasta ja rajaamisesta, edeten aineiston analysoinnin kautta tutkimuksen tuloksena syntyneisiin vaihtokohteiden yhteenvetoihin. Työn lopussa arvioidaan tutkimustulosten luotettavuutta, ja pohdinnassa käydään läpi tutkimuksessa onnistumista, saatuja tuloksia sekä omaa oppimistani.

2 TYÖN TAUSTA

2.1 Aiheen valinta

Ajatus opinnäytetyön tekemisestä kansainvälisyyteen liittyen lähti omasta positiivisesta vaihtokokemuksestani sekä ulkomailla suoritetusta harjoittelusta. Toiveena on voida työskennellä myös tulevaisuudessa kansainvälisessä ympäristössä, joten opinnäytetyön tekeminen aiheeseen liittyen tuntui luonnolliselta vaihtoehdolta. Aluksi olin sähköpostitse yhteydessä Kimmo Kallamaan, joka on SAMK:n kansainvälisten asioiden koordinaattori. Kerroin hänelle toiveestani tehdä opinnäytetyö kansainväliseen opiskeluun liittyen. Tämän lisäksi kerroin hieman tietoja itsestäni ja tarkemmin ajatuksistani kansainvälisyydestä. Kimmo otti aiheen puheeksi SAMK:n kansainvälistä asioista vastaavan ryhmän kanssa ja esille nousi idea käyttää opinnäytetyön aiheistona INTO- opintojakson raportteja. INTO- lyhenne tulee sanoista: Virtual Course on Internationalization. INTO- raportti on opiskelijan kirjoittama raportti vaihtojaksostaan, jossa hän kuvaa mahdollisimman tarkasti omia kokemuksiaan vaihdosta. Raporttien avulla saadaan arvokasta tietoa vaihtokohteista, ja ne auttavat vaihtoon lähteviä suunnittelemaan tulevaa vaihtojaksoaan. Raporttien avulla kerättyä tietoa ei ole juurikaan analysoitu, joten tarvetta raportteihin perehtymiselle on. Kimmon ja ohjaajani Vappu Salon kanssa käydyssä keskustelussa nousi esille muutama mahdollinen tutkimuskohde, joita tiedustelin vielä lisää itse sähköpostilla muilta SAMK:n kansainvälisten asioiden yhdysesiköiltä.

Sain Leena Isomäeltä, SAMK:n kansainvälisten asioiden sihteeriltä (kv-sihteerit), toiveen tehdä yhteenvetoa SAMK:n vaihtokohteista. Opiskelijat esittävät kv-sihteeireille kysymyksiä kohteisiin liittyen, mutta opiskelijavaihdosta kirjoitettujen raporttien määrän vuoksi tarvittavan tiedon löytäminen on hankalaa, ja se jääkin usein opiskelijan omalle vastuulle. Lopulta aiheeksi tarkentui opiskelijoiden kokemukset vaihtokohteissa asumisesta ja kulttuurillisista seikoista, sekä opiskelijavaihdossa olleiden vinkit kohteeseen lähteville

2.2 Tutkimustehtävä, tavoite ja rajaus

Opinnäytetyön tutkimustehtävänä on selvittää INTO- raporttien pohjalta opiskelijoiden kokemuksia vaihtokohteissa asumisesta ja kulttuurillisista seikoista. Työn tavoitteena on olla apuna erityisesti kv-sihteereille opiskelijoiden kysyessä heiltä tietoja kohteista ja valitessaan sopivaa vaihtokohdetta opiskelijalle. Raporteilla on saatu kerättyä paljon tietoa kohteista, mutta tiedon hyödyntäminen on raporttien suuresta määrästä johtuen hankalaa.

Tutkimus rajattiin niin, että mukaan otettiin SAMKin strategiset partnerikoulut: Hogeschool Zuyd Hollannissa, Dundalk Institute of Technology Irlannissa ja Changzhou University Kiinassa. Strategiset partnerikoulut ovat kouluja, joiden kanssa yhteistyötä on tehty jo kauan sekä opiskelija- että opettajavaihdon muodossa. Muiden tutkimukseen valittavien kohteiden valinnassa auttoi SAMKin lehtori Leena Sääski, jonka kanssa päädyimme vaihtokouluihin Itävallassa ja Ranskassa. Perusteluna juuri näiden maiden valinnalle oli riittävä raporttien määrä, sekä halu selvittää tarkemmin opiskelijoiden kokemuksia kyseisistä maista.

Tutkimukseen mukaan otettavien raporttien valinta erosi hieman strategisten partnerikoulujen ja kahden muun kohteen välillä. Yhdistävänä tekijänä oli raporttien rajaaminen vuosina 2011–2014 kirjoitettuihin. Tällä rajauksella varmistin, että jokaisesta kohteesta löytyy tarvittavat viisi raporttia ja saatavat tiedot vastaisivat mahdollisimman hyvin tämän hetkistä tilannetta vaihtokohteissa. Partnerikouluista tehtyjen raporttien joukosta pyrin valitsemaan raportteja muutamasta eri koulutusohjelmasta. Opetustarjonta vaihteli partnerikouluittain, joten samojen koulutusohjelmien käyttäminen kaikissa kolmessa koulussa ei ollut mahdollista. Itävallan ja Ranskan kohdalla täytyi mukaan ottaa useampi koulu ja koulutusohjelma maata kohden, jotta tutkimukseen saatiin riittävä määrä raportteja. Mielestäni tällainen rajaus sopii kuitenkin tutkimukseeni, koska tehtäväni on selvittää opiskelijoiden kokemuksia asumisesta ja kulttuurista vaihtokohteissa, ei niinkään tietystä oppilaitoksesta.

3 TUTKIMUSMENETELMÄ

3.1 Laadullinen opinnäytetyö

Laadullisen eli kvalitatiivisen tutkimuksen lähtökohtana on todellisen elämän kuvaaminen ja siihen sisältyy ajatus todellisuuden moninaisuudesta. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään tutkimaan kohdetta mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Tutkijan oma arvomaailma vaikuttaa väistämättä tuloksiin, sillä arvot muovaavat sitä, miten tutkittuja ilmiöitä tulkitaan ja ymmärretään. Tämän johdosta kvalitatiivisilla tutkimuksella voidaan saada tuloksiksi vain ehdollisia selityksiä ja yleistäen voidaan sanoa, että kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyrkimyksenä on löytää tai paljastaa tosiasioita sen sijaan että todennettaisiin jo olemassa olevia väittämiä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2008, 157.)

Kvalitatiiviselle tutkimukselle on tyypillistä, että tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista tiedonhankintaa, ja aineisto kootaan luonnollisissa, todellisissa tilanteissa. Tiedon keruussa tutkija luottaa enemmän omiin havaintoihinsa ja keskusteluihin tutkittaviensa kanssa kuin mittausvälineillä saataviin tuloksiin. Suosittuja metodeja aineiston hankinnassa ovat muun muassa teemahaastattelut, osallistuva havainnointi, ryhmähaastattelut ja erilaisten dokumenttien ja tekstien analysointi. Täydentävän tiedon hankinnassa on myös tavallista käyttää apuna lomakkeita ja testejä. Kvalitatiivista tutkimusta tehtäessä tutkimussuunnitelma muotoutuu tutkimuksen edetessä ja tutkimus toteutetaan joustavasti. Tutkijan tavoitteena on paljastaa odottamattomia seikoja ja sen vuoksi lähtökohtana ei ole teorian tai hypoteesin testaaminen vaan aineiston monitahoinen ja yksityiskohtainen tarkastelu. (Hirsjärvi ym. 2008, 160.)

3.2 Sisällönanalyysi

Sisällönanalyysi on perusanalyysimenetelmä, jota voidaan käyttää kaikissa laadullisen tutkimuksen perinteissä. Sisällönanalyysillä voidaan tarkoittaa sekä yksittäistä metodologiaa, että väljää teoreettista kehystä, joka voidaan liittää erilaisiin analyysikokonaisuuksiin. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 91.) Sisällönanalyysi on menettelytapa, jolla

voidaan analysoida dokumentteja systemaattisesti ja objektiivisesti. Dokumenttina voidaan tässä tapauksessa pitää melkein mitä vain kirjalliseen muotoon saatettua dokumenttia, kuten kirjaa, artikkelia, päiväkirjaa, haastattelua, puhetta tai raporttia. Tällä analyysimenetelmällä pyritään saamaan tutkittavasta ilmiöstä mahdollisimman tiivistetyssä ja yleisessä muodossa oleva kuvaus. Lopullisia tuloksia varten tutkijan on tehtävä itse johtopäätöksiä sisällönanalyysillä järjestetyn aineiston pohjalta. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 103.)

Tutkimuksen aineisto kuvaa tutkittavaa ilmiötä ja analyysillä pyritään luomaan siitä sanallinen ja selkeä kuvaus. Sisällönanalyysillä järjestetään aineisto tiiviiseen muotoon kadottamatta sen sisältämää informaatiota. Analysoinnin tarkoituksena onkin informaatioarvon lisääminen, sillä hajanaisesta aineistosta luodaan mielekästä, selkeää ja yhtenäistä tietoa. Aineiston käsittely perustuu loogiseen päättelyyn ja tulkitaan, jossa aineisto aluksi hajotetaan, käsitellään ja lopuksi kootaan uudella tavalla loogiseksi kokonaisuudeksi. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 108.)

Sisällönanalyysi voidaan jakaa kolmeen erilaiseen muotoon, jotka ovat: aineistolähtöinen sisällönanalyysi, teoriaohjaava sisällönanalyysi ja teorialähtöinen sisällönanalyysi. Näiden kolmen analyysimuodon erot liittyvät tutkittavaa ilmiötä kuvaavan teorian ohjaavuuteen aineiston hankinnassa, analyysissä ja raportoinnissa. Aineistolähtöistä ja teoriaohjaavaa analyysimenetelmää yhdistää aineiston hankinnan vapaus suhteessa teoriaan ja tiedettyyn tietoon tutkittavasta ilmiöstä. Teorialähtöisessä analyysissä sen sijaan ilmiöstä jo tiedetty sanelee sen, miten aineiston hankinta järjestetään, ja miten tutkittava ilmiö käsitteenä määritellään. Raportoituina tutkimustuloksina teoriaohjaava ja teorialähtöinen analyysimenetelmä eivät välttämättä eroa suuresti toisistaan, mutta aineistolähtöinen sen sijaan saattaa erota paljonkin. Tämä osoittaa sen, että aineiston hankinta ja analyysi ovat keskenään yhteydessä ja erottamattomat. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 98–99.)

Aineiston analysoinnissa on lopulta kyse myös keksimisen logiikasta, johon ei ole olemassa opetettavissa olevia sääntöjä, joita noudattamalla tuotetaan viisaita ajatuksia. Tutkija tehtäväksi jää tuottaa analyysiinsä viisautta. Metodien noudattamisen lisäksi lopputulokseen vaikuttavat yksilön vastaanottokyvyn herkkyyden, oivallisuuden

terävyys ja onnekkuus. Tutkijan pitää saada lukija luottamaan siihen, että tutkimus on uskottava. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 100.)

3.2.1 Aineistolähtöinen sisällönanalyysi

Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä pyritään luomaan tutkittavasta aineistosta teoreettinen kokonaisuuden, jossa analyysiyksiköt valitaan aineistosta tutkimuksen tarkoituksen ja tehtävänasettelun mukaisesti. Analyysiyksiköt eivät ole etukäteen sovit-
tuja tai harkittuja, eikä tutkijan aikaisemmat havainnot, tiedot tai teorit saisi vaikuttaa analyysin toteuttamiseen ja lopputuloksiin. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 95.)

Aineistolähtöinen sisällönanalyysi voidaan karkeasti jakaa kolmeen vaiheeseen. Ensiksi aineisto redusoidaan eli pelkistetään, toiseksi klusteroidaan eli ryhmitellään ja lopuksi abstrahoidaan eli luodaan teoreettisia käsitteitä. Pelkistäminen voi olla joko tiedon tiivistämistä tai pilkkomista osiin, ja sen tarkoituksena on karsia aineistosta tutkimukselle epäolennainen pois. Aineistosta voidaan esimerkiksi etsiä tutkimuksen kannalta tärkeitä ilmaisuja ja alleviivata ne erivärisillä kynillä. Alleviivatut ilmaisut poimitaan tekstistä ja listataan peräkkäin erilliselle konseptille. Tämän jälkeen alkuperäisilmaisut muutetaan pelkistettyyn muotoon. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 109.)

Ryhmittelyvaiheessa aineistosta poimitut ja pelkistetyt ilmaisut käydään läpi ja joukosta etsitään samankaltaisuuksia kuvaavia käsitteitä. Samaa asiaa tarkoittavat käsitteet yhdistetään luokaksi ja luokka nimetään sisältöä kuvaavalla käsitteellä. Tällä tavoin aineisto saadaan tiivistettyä, koska yksittäiset tekijät sisällytetään yleisempiin käsitteisiin. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 110.)

Aineiston ryhmittelyn jälkeen on vuorossa käsitteellistäminen, ja tässä vaiheessa erotetaan tutkimuksen kannalta olennainen tieto ja valikoidun tiedon perusteella muodostetaan teoreettisia käsitteitä ja johtopäätöksiä. Luokkia yhdistetään niin kauan kuin se on aineiston näkökulmasta mahdollista. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 111.)

Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä saadaan käsitteitä yhdistämällä vastaus tutkimustehtävään. Tutkimalla ja päättelemällä edetään empiirisestä aineistosta kohti

käsitteellisempää näkemystä tutkittavasta ilmiöstä. Johtopäätöksiä tehdessä tutkija pyrkii ymmärtämään tutkittavia ja heidän antamiensa vastauksien merkitystä. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 112–113.)

3.2.2 Teoriaohjaava sisällönanalyysi

Teoriaohjaavassa sisällönanalyysissä on teoreettisia kytkentöjä, mutta ne eivät pohjautu suoraan teoriaan, vaan teoria voi toimia apuna analyysin etenemisessä. Samoin kuin aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä, myös teorialähtöisessä analyysissä analyysiyksiköt valitaan aineistosta, mutta siinä aikaisempi tieto ohjaa ja auttaa analyysia. Analyysista voidaan tunnistaa aikaisemman tiedon vaikutus, ja sen merkitys on enemmänkin uusia ajatustapoja avaava, sen sijaan, että se olisi teoriaa testaava. Analyysia tehdessä tutkijaa ohjaavat aineistolähtöisyys ja valmiit mallit. Yhdistelemällä niitä toisiinsa, saattaa lopputuloksena syntyä aivan uutta tietoa. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 96–97.)

3.2.3 Teorialähtöinen sisällönanalyysi

Teorialähtöinen sisällönanalyysi on perinteinen analyysimalli, joka nojaa johonkin tiettyyn teoriaan, malliin tai auktoriteetin esittämään ajatteluun. Tutkimuksessa kuvataan tämä malli ja sen mukaan määritellään tutkimuksessa kiinnostavat käsitteet. Voidaan sanoa, että tutkittava ilmiö määritellään jonkin jo tunnetun mukaisesti, eli aineiston analysointia ohjaa aikaisemman tiedon perusteella luotu kehys. Tyypillisesti teorialähtöisen sisällönanalyysin käytön taustalla on aikaisemman tiedon testaaminen uudessa kontekstissa. Tutkimuksen teoriaosuudessa määritellään esimerkiksi kategoriat, joihin aineisto suhteutetaan, ja tutkimuskysymykset asetellaan suhteessa määritettyihin kategorioihin. Tutkimuksen tuloksena saadaan uudistettua tietoa ja aikaisemmin tutkitusta aiheesta. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 97–98.)

3.3 Tutkimuksessa käytetty analyysimenetelmä

Tämän tutkimuksen analyysimenetelmää voidaan kuvata teorialähtöiseksi sisällönanalyysiksi, sillä analyysiä ohjaa INTO- raporteilla kerätty tieto opiskelijoiden kokemuksista vaihtokohteissa. Tarkoituksena on luoda aineistosta selkeämpi kokonaisuus, jonka avulla aiemmin kerättyä tietoa voidaan paremmin hyödyntää. Analyysiä ohjaa alkuperäisen INTO- raportin runko ja asettelu, jonka pohjalta aineiston purkaminen aloitettiin ja poimittiin vastausten joukosta tärkeimmät ilmaisut. Verrattuna kahteen muuhun sisällönanalyysin muotoon, on teorialähtöinen analyysimenetelmä selkeä valinta tämän tutkimuksen analyysimenetelmäksi. Aineistolähtöisessä ja teoriaohjaavassa analyysimenetelmässä aineisto hankitaan vapaasti, ilman, että teoria tai tutkimuksesta tiedetty tietoa ohjaisi aineiston hankinnassa.

4 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUSSA

4.1 Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy

Satakunnan ammattikorkeakoulun toiminta vakinaistettiin vuonna 1997. Vuonna 2012 ylläpito ja toimilupa siirtyivät Porin kaupungilta Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy:lle. Osakeyhtiön osakkaita on yhteensä 16, joista kaksi suurinta ovat Porin kaupunki ja Rauman kaupunki. Muut osakkaat ovat Huittisten kaupunki, Kankaanpään kaupunki, Eurajoen kunta, Euran kunta, Harjavallan kaupunki, Kokemäen kaupunki, Nakkilan kunta, Säskylän kunta, Ulvilan kaupunki, Uudenkaupungin kaupunki Rauman kauppakamari, Satakunnan kauppakamari ja Satakunnan Yrittäjät ry. (Satakunnan ammattikorkeakoulun toimintakertomus 2012, 18.)

SAMK on Satakunnan suuri ja monipuolinen osaamiskeskittymä, ja sen tehtävänä on opetuksen lisäksi edistää alueen kansainvälisyyttä ja yrittäjyyttä. Tiivis yhteistyö muiden alueella toimivien korkeakoulujen ja kehittämisorganisaatioiden kanssa, sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan palvelut mahdollistavat alueella tarvittavan korkeakoulutasoisen perus- ja erityisosaamisen. SAMK on merkittävä euroop-

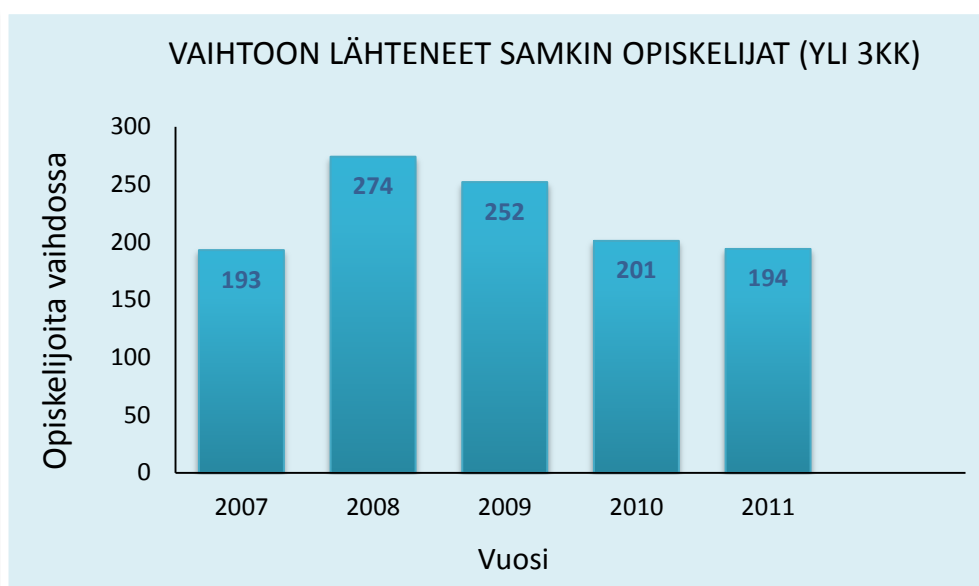
palainen korkeakoulu, joka tuottaa työelämän arvostamaa osaamispääomaa. (Satakunnan ammattikorkeakoulu toimintakertomus 2012, 4.) SAMK on nimennyt visiokseen olla alueellisesti ja kansainvälisesti arvostettu korkeakoulu vuonna 2020 (Satakunnan ammattikorkeakoulun www-sivut 2014).

SAMK on monialainen ja kansainvälisesti suuntautunut korkeakoulu Suomen länsirannikolla. SAMKissa opiskelee kokonaisuudessaan 6300 opiskelijaa, jonka lisäksi se työllistää yli 400 henkilökunnan jäsentä. Koulutusta tarjotaan neljällä eri paikkakunnalla: Porissa, Raumalla, Huittisissa ja Kankaanpäässä. Koulutusohjelmia on yhteensä 25, ja ne jakautuvat kuudelle osaamisalueelle: hyvinvointi, terveys, palveluliiketoiminta, logistiikka ja merenkulku, energia ja rakentaminen sekä informaatioteknologia. SAMKissa on mahdollista suorittaa sekä AMK-tutkintoja että ylempiä AMK-tutkintoja. Vuosittain koulusta valmistuu 900–1000 AMK-tutkinnon suorittanutta. (Satakunnan ammattikorkeakoulun www-sivut 2014.)

4.2 Kansainvälinen toiminta SAMKissa

SAMKissa kansainvälisyys on osa koulutusta, tutkimusta ja kehittämistoimintaa. Kansainvälisyys toteutuu opetussuunnitelmissa ja opintojaksoissa sekä erilaisissa opiskelijaprojekteissa. Hyvä esimerkki kansainvälisyydestä ovat englanninkieliset koulutusohjelmat ja kaksoistutkinnot. Kaksoistutkinto-ohjelmassa opiskelija suorittaa osan opinnoistaan ulkomaisessa yhteistyökorkeakoulussa ja saa valmistuttuaan kaksi tutkintotodistusta, sekä SAMKista että yhteistyökorkeakoulusta. SAMK tarjoaa viisi kokonaan englanninkielellä toteutettavaa koulutusohjelmaa, joista esimerkkinä on Innovative Business Services – koulutusohjelma. Kansainvälisyyttä opintoihin tuo myös opiskelija-, henkilökunta ja asiantuntijavaihdot korkeakoulujen välillä. Myös työharjoittelu on mahdollista suorittaa ulkomailla. Konkreettinen esimerkki kansainvälisyyden näkymisestä ovat tapahtumat kuten kesäkoulu (International Summer School) ja kansainvälinen viikko (International Week). Satakunnan kansainvälisyyttä lisätään myös rekrytoimalla kansainvälisiä opiskelijoita tekemään harjoittelu Satakunnassa. (Satakunnan ammattikorkeakoulun www-sivut 2014.)

Vuonna 2012 SAMKissa opiskeli yhteensä 139 ulkomaalaista tutkinto-opiskelijaa, ja heidän määränsä on nousussa, sillä edellisenä vuonna ulkomaalaisia tutkinto-opiskelijoita oli 116. Vuonna 2012 SAMKiin saapui 140 vaihto-opiskelijaa ulkomailta. Eniten tulijoita oli Ranskasta, Italiasta, Belgiasta, Saksasta, Yhdysvalloista, Iso-Britanniasta sekä Espanjasta. Alla olevassa kuviossa (Kuvio 1) näkyy pitkiin (yli 3kk) opiskelu- tai harjoitteluvaihtoihin lähteneiden SAMKin opiskelijoiden määrä vuosina 2007–2011. Kuvioista voi nähdä, että jonkin verran opiskelijamäärät vaihtelevat vuosittain, ja eniten lähtijöitä oli vuonna 2008, jolloin pitkiin opiskelija- tai harjoitteluvaihtoihin osallistui 274 SAMKin opiskelijaa. Vuodesta 2008 vuoteen 2011 määrä on hieman laskenut ja vuonna 2011 yli kolmeksi kuukaudeksi vaihtoon lähti 194 opiskelijaa. Suosituimpia vaihtokohteita SAMKin opiskelijoiden keskuudessa olivat Espanja, Iso-Britannia, Alankomaat, Irlanti, Kiina, Yhdysvallat sekä Thaimaa. (Satakunnan ammattikorkeakoulun toimintakertomus 2012, 15.)

Kuvio 1. Yli 3 kk:n vaihtoon lähteneet SAMKin opiskelijat (Satakunnan ammattikorkeakoulun toimintakertomus 2012, 15)

SAMKilla on laajat kansainväliset yhteydet ympäri maailmaa ja yhteistyökorkeakouluja Euroopassa, Aasiassa, Pohjois-Amerikassa ja Venäjällä. Kaikilla SAMKissa tutkintoa suorittavalla on mahdollisuus lähteä opiskelijavaihtoon, harjoitteluun ulkomaille tai tutustua Suomessa opiskeleviin, eri kulttuureista tuleviin opiskelijoihin.

(Satakunnan ammattikorkeakoulun www-sivut 2014). Vaihto-opiskelusta kerrotaan lisää luvussa 5.

Opiskelijavaihto kestää tavallisesti yhden tai kaksi lukukautta, ja vaihtoon voi hakea, kun opintoja SAMKissa on takana vähintään yksi vuosi. Helpoin tapa lähteä vaihtoon on hakea johonkin monista SAMKin yhteistyökouluista. Suurin osa vaihtoon lähtevistä opiskelijoista osallistuu johonkin vaihto-ohjelmaan, joista yleisin valinta on Erasmus-vaihto. Muita mahdollisia vaihto-ohjelmia ovat Nordplus (Pohjoismaat), FIRST (Pietari ja Kaliningrad) ja Magellan (Yhdysvallat, Meksiko ja Costa Rica). Jos sopivaa kohdetta ei löydy näiden ohjelmien kautta, voi opiskelija hyödyntää kahdenvälisiä sopimuksia muutaman korkeakoulun kanssa muun muassa Venäjällä ja Aasiassa. Opiskelupaikan ulkomailta voi myös järjestää itse, jolloin puhutaan Free-mover-vaihdosta. Tällöinkin on noudatettava SAMKin vaihtoonhakuajoja. Hyvin suunniteltuna ulkomailla suoritettut opinnot eivät pidennä opiskeluaikaa, sillä vaihtoaikana suoritettut opinnot voidaan sisällyttää kotimaiseen tutkintoon. (Satakunnan ammattikorkeakoulun www-sivut 2014.) Lisää vaihto-ohjelmista kerrotaan luvussa 5.

Opiskelijavaihto ei ole ainoa tapa tuoda kansainvälisyyttä opintoihin. SAMKin opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa työharjoittelu ulkomailla, jolloin voi yhdistää opintoihin kuuluvan harjoittelun ja kansainvälisen kokemuksen. Kielitaidon ja kulttuuriosaamisen lisäksi ulkomailla suoritettu työharjoittelu on suuri etu työnhaussa. Opiskelijat hakevat harjoittelupaikan itsenäisesti, ja ulkomailla suoritettavaa työharjoittelua varten on mahdollista saada SAMKin myöntämää apurahaa. Opiskelijoille, jotka eivät itse osallistu opiskelija- tai harjoitteluvaihtoon, tarjotaan mahdollisuus kotikansainvälistämiseen eli kansainväliseen toimintaan omalla kampuksella. Erilaisia keinoja kotikansainvälistämiselle ovat: opettajavaihto, kansainväliset opiskelijat ja heidän tutorointi, kansainväliset projektit, vieraskielinen opetus sekä opetuksen sisällön kehittäminen. (Satakunnan ammattikorkeakoulun www-sivut 2014.)

5 VAIHTO-OPISKELU

5.1 Mitä tarkoittaa vaihto-opiskelu?

Opiskelijavaihtoon lähtevä opiskelija suorittaa osan kotimaisesta tutkinnostaan ulkomailla. Vaihtoon voi hakea oman oppilaitoksensa kautta tai on myös mahdollista järjestää vaihto itse. Vaihtojakso kestää tavallisesti yhden lukukauden tai lukuvuoden, ja tänä aikana opiskelija suorittaa kursseja tai opintojaksoja ulkomaisessa korkeakoulussa. Lukukauden pituus vaihtelee neljästä viiteen kuukauteen, lukuvuoden ollessa tavallisesti yhdeksän kuukautta. Vaihdon jälkeen palataan Suomeen suorittamaan tutkinto loppuun. Vaihtoehtona pitkille vaihtojaksoille ovat pari viikkoa kestävät kansainväliset intensiivikurssit, joiden aikana opiskellaan omaan tutkintoon kuuluvia kursseja monikulttuurisessa ympäristössä. Ulkomailla suoritettavat opinnot luetaan yleensä hyväksi suomalaiseen tutkintoon, mutta lopullinen päätös opintojen vastaavuudesta tehdään suomalaisessa korkeakoulussa opiskelijan palattua Suomeen. Jo ennen vaihtoon lähtöä on tehtävä opintosuunnitelma, josta ilmenee ulkomailla suoritettavat opinnot. (Maailmalle.net-www-sivut 2014.)

5.2 Tilastotietoa vaihto-opiskelusta

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus, Centre for International Mobility eli CIMO, kerää vuosittain tiedot opiskelijoiden ulkomaanjaksoista ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa. Tuoreimmat tiedot liikkuvuudesta ovat vuodelta 2012. Korkeakoulujen osalta tilastoidaan vähintään kolme kuukautta kestävä vaihto-opiskelu sekä ulkomailla suoritettu harjoittelu. (Garam & Korkala 2011, 2.)

Viimeisen kymmenen vuoden aikana opiskelijaliikkuvuus Suomessa on jatkanut kasvuaan. Suomesta lähtevien ja Suomeen tulevien opiskelijoiden määrä on lisääntynyt, samoin lähtijöiden suhteellinen osuus kaikista opiskelijoista. Vuodesta 2003 ulkomaanjaksolle lähtevien korkeakouluopiskelijoiden ja ulkomailla tutkintoa suorittavien määrä on kasvanut kolmanneksella. Vuosittain ulkomaille lähtee kolme prosenttia kaikista korkeakouluopiskelijoista ja ulkomaisissa korkeakouluissa tutkintoa suo-

rittaa kaksi prosenttia korkeakouluopiskelijoista. Selkeintä kasvua on kuitenkin nähtävissä suomalaisissa korkeakouluissa opiskelevien ulkomaalaisten määrässä ja osuudessa suhteessa kaikkiin korkeakouluopiskelijoihin. Vuodesta 2003 ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä on yli kaksinkertaistunut, ja vuonna 2012 ulkomaanjaksolle tulevien ja koko tutkintoa suorittavien määrä oli yhteensä lähes 10 % Suomen korkeakoulujen opiskelijamäärästä. (Garam & Korkala 2011, 3.)

Korkeakouluopiskelijoista suurin osa lähtee vaihtoon tai harjoitteluun toiseen Euroopan maahan, mutta Aasian osuus lisääntyy jatkuvasti (Garam & Korkala 2011, 8). Esimerkiksi vuonna 2005 suomalaisista vaihto-opiskelijoista 73 % opiskeli Euroopassa, mutta vuonna 2012 enää 66 %. Aasian suhteellinen osuus on sen sijaan kasvanut, sillä vuonna 2005 10 % opiskelijoista lähti opiskelemaan Aasian maihin, ja vuonna 2012 tämä luku oli peräti 17 %. Suomalaisissa korkeakouluissa tutkintoa suorittavien ulkomaalaisten joukossa on jo saman verran Aasiasta kuin Euroopasta tulleita opiskelijoita. (Garam & Korkala 2011, 11.)

Seuraavasta kuviosta (Kuvio 2) näkyy opiskelijavirrat maanosien välillä sekä Suomesta lähtevien että Suomeen tulevien opiskelijoiden osalta. Suomen korkeakouluista lähtevien ja tänne tulevien opiskelijoiden määrät ovat lähes tasoissa, mutta maanosittain katsottuna opiskelijoiden virrat eivät mene tasan. Euroopasta tulee Suomeen enemmän vaihto-opiskelijoita kuin täältä lähtee muihin Euroopan maihin. Toisaalta muihin maanosiin suomalaisia lähtee enemmän kuin niistä tulee vaihdossa opiskelijoita suomalaisiin korkeakouluihin. Euroopan sisällä on nähtävissä suuria vaihteluita eri maiden välillä vaihtoon lähtevien ja maahan vaihtoon saapuvien opiskelijoiden määrissä. Esimerkiksi monista itäisen ja eteläisen Euroopan maista tulee huomattavasti enemmän vaihto-opiskelijoita Suomeen kuin Suomesta lähtee näihin maihin. Epätasapaino on osittain selitettävissä kyseisten maiden vähäisellä englanninkielisellä opetuksella, mutta myös suomalaisten opiskelijoiden maihin liittyvillä mielikuvilla saattaa olla osuutta asiaan. Vastaavasti Aasian ja Afrikan maat houkuttelevat suomalaisia opiskelijoita lähtemään näihin maihin vaihtoon, mutta näiden maiden opiskelijoilla ei välttämättä ole taloudellista mahdollisuutta tulla Suomeen. Myös Pohjoismaiden välillä on epätasapainoa, sillä Suomesta lähtee huomattavasti enemmän opiskelijoita toiseen Pohjoismaahan kuin Pohjoismaista saapuu Suomeen. (Garam & Korkala 2011, 12.)

	Korkeakoulu- opiskelijoiden ulkomaanjaksot Suomesta, lu- kumäärä	Korkeakoulu- opiskelijoiden ulkomaanjaksot Suomeen, luku- määrä
Aasia	1727	1175
Afrikka	352	149
Eurooppa	6648	7811
Pohjois-Amerikka	774	297
Latinalainen Amerikka ja Karibia	305	179
Oseania	170	43

Kuvio 2. Opiskelijavirrat maanosien välillä Suomesta lähtevien ja Suomeen saapuvien osalta vuonna 2012 (Garam & Korkala 2011, 12)

5.3 Vaihto-ohjelmat

Vaihtoon lähtö jonkin vaihto-ohjelman tai oman oppilaitoksen tekemän vaihtosopimuksen kautta on yleensä edullisempaa ja helpompaa, kuin itse järjestetty vaihtojakso. Vaihtosopimukset voivat perustua kansainvälisiin opiskelijavaihto-ohjelmiin tai korkeakoulujen omiin sopimuksiin ulkomaisten korkeakoulujen kanssa. Esimerkkinä kansainvälisistä vaihto-ohjelmista ovat Erasmus ja Nordplus, kun taas omia sopimuksia korkeakoulut solmivat useimmiten Euroopan ulkopuolisten oppilaitosten kanssa. Vaihto-ohjelman tai vaihtosopimuksen kautta vaihtoon lähtevä opiskelija ei joudu maksamaan lukukausimaksuja kohdemaassa, ja haku näihin vaihtokohteisiin tapahtuu aina oman korkeakoulun kautta. (Maailmalle.net-www-sivut 2014.)

5.3.1 Erasmus

Erasmus on Euroopan unionin vaihto- ja yhteistyöohjelma korkeakouluille. Erasmus on Euroopan laajin korkeakouluopiskelijoiden vaihto-ohjelma, ja sen tehtäviin kuuluu eurooppalaisten korkeakoulujen yhteistyön sekä korkeakoulujen välisen opiskelija- ja opettajavaihdon tukeminen. Lukuvuodesta 2010–2011 lähtien Erasmus-ohjelmaan on voinut osallistua kaikki korkeakoulujen tutkinto-opiskelijat ja koko henkilöstö kansalaisuudesta riippumatta. Heillä kaikilla on myös oikeus saada apurahaa

EU:n varoista. Erasmus ohjelmaan osallistuminen edellyttää korkeakoululta Erasmus-peruskirjaa, joka sitouttaa korkeakoulun ohjelman peruseriaatteisiin ja ehtoihin. Peruskirjan myöntää Euroopan komissio. (CIMO:n www-sivut 2014.)

Erasmus-ohjelma muodostuu kuudesta toiminnosta, jotka ovat: liikkuvuus, intensiivikurssit, lyhyet kielikurssit ennen vaihtojaksoa eli EILC- valmennuskurssit, monenväliset hankkeet, akateemiset verkostot sekä täydentävät toiminnot. Nämä toiminnat tukevat yksilöllistä liikkuvuutta ja pyrkivät pitkäkestoisiin hankkeisiin. Erasmus-ohjelmaan osallistuu EU-maiden lisäksi Norja, Islanti, Liechtenstein, Turkki ja Sveitsi. Lukuvuonna 2012–2013 Makedonia voi lähettää opiskelijoita ja opettajia vaihtoon muihin maihin, mutta Makedoniaan ei voida lähettää vaihtoja muista maista. (CIMO:n www-sivut 2014.)

Erasmus-ohjelman keskeisimpiin tavoitteisiin lukeutuvat muun muassa liikkuvuuden laadun ja määrän lisääminen Euroopassa sekä korkeakoulujen keskinäisen ja työelämän kanssa tehtävän yhteistyön edistäminen ja lisääminen. Tämän lisäksi halutaan edistää innovaatioiden syntymistä ja eurooppalaisen korkeakoulutusalueen toteutumista sekä tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämistä opetus- ja koulutuspalveluissa. Tutkintojen ja pätevyyksien läpinäkyvyyttä ja tunnustamista pyritään lisäämään, samoin opintasuoritusten ja arvosanojen vastavuoroista akateemista tunnustamista. (CIMO:n www-sivut 2014.)

5.3.2 Nordplus

Nordplus Korkeakoulutus – ohjelma tukee rahallisesti opiskelija- ja opettajaliikkuvuutta sekä hanke- ja verkostoyhteistyötä Pohjoismaissa ja Baltiassa. Ohjelma pyrkii luomaan yhteistyötä ohjelmaan osallistuvien korkeakoulujen välillä hyödyntäen vaihtoja, kokemuksia, hyviä käytäntöjä sekä innovatiivisia tuloksia. Ohjelma tukee myös korkeakoulujen ja muiden organisaatioiden välistä yhteistyötä. (CIMO:n www-sivut.)

Nordplus- ohjelmassa on kokonaisuudessaan mukana kahdeksan maata Pohjoismaista ja Baltiasta. Ohjelma koostuu viidestä eri alaohjelmasta, jotka ovat Nordplus Junior, Nordplus Higher Education, Nordplus Adult, Nordplus Horizontal ja Nordplus Nordic Languages. Jokaisella ohjelmalla on oma kohderyhmänsä sekä painopisteensä, mutta kaikkia niitä yhdistää Pohjoismaisten kielten ja kulttuurien tuntemuksen lisääminen. Vuosittain yli 10 000 ihmistä osallistuu ohjelman toimintaan ja hyödyntää sen tarjoamaa osaamista. Nordplus- ohjelma haluaa tukea koko elämän kestävästä oppimisesta, ja tämä näkyy eri-ikäisille suunniteltujen ohjelmien sisällössä ja toteutuksessa. (Nordplus:n www-sivut 2014.)

Nordplus on nimennyt vuosille 2012–2016 päämääriä, jotka se pyrkii toteuttamaan. Ohjelma haluaa vahvistaa ja kehittää Pohjoismaista koulutuksellista yhteistyötä, ja pyrkii edistämään Pohjoismaiden ja Baltian muodostaman koulutusalueen toteuttamista. Päämääriin kuuluu myös Pohjoismaisten kielten ja kulttuurien tunnettuuden lisääminen sekä Pohjoismaiden ja Baltian sisällä tapahtuvan kielellisen ja kulttuurillisen ymmärryksen edistäminen. Verkostoituminen ja yhteistyö koulujen ja työpaikkojen välillä nähdään tärkeäksi osaksi kehitystä. Projektien ja vaihtojen avulla tuetaan tätä yhteistyötä. (Nordplus:n www-sivut 2014.)

5.3.3 Finnish-Russian Student and Teacher Exchange Programme

Finnish-Russian Student and Teacher Exchange Programme eli FIRST edistää nimensä mukaan Suomen ja Venäjän lähialueiden korkeakoulujen yhteistyötä. Muiden vaihto-ohjelmien tavoin FIRSTin avulla tuetaan korkeakoulujen välistä opiskelija- ja opettajavaihtoa sekä intensiivikurssien järjestämistä. Yhteistyön tukemisen lisäksi ohjelman tavoitteena on tasapainottaa vaihtoon lähtevien opiskelijoiden määrää Suomen ja Venäjän välillä. (CIMO:n www-sivut.)

5.3.4 International Student Exchange Programs

International Student Exchange Programs eli ISEP on 300 korkeakoulun muodostama verkosto, jonka tavoitteena on tarjota opiskelijoille edullinen ja helppo pääsy kansainvälisiin opintoihin. ISEP:n kautta vaihtoon lähtevät opiskelijat saavat arvo-

kasta kansainvälistä kokemusta pääsemällä sujuvasti mukaan kohdemaan korkeakouluun ja maan kulttuuriin, samalla kun hankkivat kansainvälistä näkökulmaa alansa opintoihin. Ohjelmaan kuuluu kaikkiaan 50 eri maan korkeakouluja Afrikasta, Aasiasta, Euroopasta, Latinalaisesta Amerikasta, Lähi-idästä, Pohjois- Amerikasta ja Oseaniasta. Kohdemaan korkeakoulu huolehtii opiskelijoiden majoituksesta ja aterioista, ja auttaa opiskelijaa opintoihin liittyvissä asioissa. (Isep:n www-sivut 2014.)

ISEP on nimennyt visiokseen toimia suunnannäyttäjänä maailmanlaajuiselle yhteistyölle kansainvälisessä opiskelussa. Sen tavoitteena on edistää akateemista, kulttuurirajat ylittävää oppimista maailmanlaajuisen yhteistyöverkostonsa avulla. ISEP mahdollistaa ohjelmiensa avulla opiskelijoiden liikkuvuuden korkeakouluopintojen aikana ja pyrkii samalla parantamaan oppilaitosten perusrakenteita ja kannustaa kampuksia kansainvälistymään. ISEP toimii ennalta määriteltujen arvojen mukaan, joihin kuuluu muun muassa opetuksen laadun parantaminen kansainvälistä ajattelua lisäämällä sekä vaihtoon lähdön mahdollistaminen kaikille opiskelijoille taustasta ja tutkinnosta riippumatta. Opiskelijoiden vaihto-opiskelu sekä oppilaitosten kansainvälistyminen pyritään toteuttamaan oppilaitosten välisenä yhteistyönä. (Isep:n www-sivut 2014.)

5.3.5 North2north

North2north on korkeakoulujen vaihto-ohjelma, jonka toiminta sijoittuu Pohjoismaihin, Venäjälle ja Pohjois-Amerikkaan. Ohjelmaan kuuluvia oppilaitoksia kutsutaan Arktisiksi yliopistoiksi, alkuperäinen englanninkielinen nimi on The University of the Arctic. Vaihtojen pituudet vaihtelevat 3-12 kuukauteen ja ohjelmaan voivat hakea opiskelijat, jotka suorittavat tutkintoa north2north-ohjelmaan osallistuvissa oppilaitoksissa. Suomen korkeakouluista mukana ovat Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu, Oulun ja Rovaniemen ammattikorkeakoulut, Saamelaisalueen koulutuskeskus sekä Lapin, Oulun, Turun ja Helsingin yliopistot. Vaihdoissa suoritettavien opintojen tulisi liittyä jollain tavoin pohjoisuuteen tai arktisuuteen. (CIMO:n www-sivut 2014.)

North2north haluaa tukea opiskelijoita tutustumaan maapallon muihin pohjoisiin alueisiin, kulttuureihin ja ihmisiin, ja sitä kautta oppimaan ja ymmärtämään enemmän pohjoisuutta ja arktisuutta. Opintojen aikana saatuja kokemuksia voi hyödyntää tulevaisuuden työelämässä tai jatko-opintoja suunnitellessa. Vaihdon aikana suoritettujen opintojen tulisi saada sisällytettyä tutkintoon, eikä sen pitäisi pidentää opiskeluaikaa. (University of the Arcticin www-sivut 2014.)

5.3.6 North-South-South

North-South-South on Suomen Ulkoasiainministeriön rahoittama ohjelma, joka tukee Suomen korkeakoulujen ja kehitysmaiden välistä yhteistyötä. Ohjelma on perustettu vuonna 2004 ja sen pääpaino on opiskelija- ja opettajavaihdossa. North-South-South-ohjelman tavoitteena on kehittää suomalaisten ja kehitysmaiden korkeakoulujen välistä yhteistyötä ja sen avulla vahvistaa korkeakoulutuksen kapasiteettia ja inhimillisiä voimavaroja. Ohjelma pyrkii myös parantamaan kehitysmaiden korkeakoulujen keskinäistä yhteistyötä, ja tukee osaltaan YK:n vuosituhatjulistuksen ja Suomen kehityspoliittisten tavoitteiden saavuttamista. (CIMO:n www-sivut 2014.)

Ohjelmarahoituksella tuetaan kehitysyhteistyövaroin vastavuoroista opettaja- ja opiskelijavaihtoa, yhteisiä intensiivikursseja etelän kumppanimaiden korkeakouluissa sekä verkostoyhteistyön tulosten jakamista. Ohjelmalla tuetaan myös Suomen ja kumppanimaiden korkeakoulujen keskinäistä verkostoitumista tukevia toimia, kuten hallinnollisia vierailuja sekä verkostotapaamisia. Suomen korkeakoulujen lisäksi ohjelmaan voivat osallistua korkeakouluja kaikista niistä maista, jotka ovat OECD:n (Organisation for Economic Cooperation and Development) määritelmän mukaisia julkisen kehitysrahoituksen vastaanottamiseen kelpoisia maita. Etusijalla ovat vähiten kehittyneet maat sekä Suomen pitkäaikaisiin yhteistyömaihin kuuluvat: Etiopia, Kenia, Mosambik, Nepali, Sambia, Tansania ja Vietnam. (CIMO:n www-sivut 2014.)

5.4 Vaihtoon lähdön motiivit

Etsiessäni aiemmin tehtyjä tutkimuksia vaihtoon lähdön motiiveista, löysin aiheeseen liittyen kaksi pro gradu- tutkielmaa sekä CIMO:n julkaiseman tutkimuksen: Vaihtoon lähdön motiivit ja esteet Pohjoismaissa. Lähteenä käyttämäni pro gradu- tutkielmat ovat Laila Kuisman tutkielma: Vaihto-opiskelijatypologia: Helsingin yliopiston opiskelijoiden vaihtoon lähdön motiivit ja kohdevalinta sekä Mari Sagulinin tutkielma: Yliopistojen kansainvälisen opiskelijavaihdon tuottama oppiminen. Sekä pro gradu- tutkielmissa että CIMO:n tekemässä tutkimuksessa toistuivat samat vaihtoon lähdön motiivit. Motiivit ovat hyvin yhteneväiset ikään, sukupuoleen ja kansallisuuteen katsomatta. Kolme yleisintä motiivia ovat kielitaidon parantaminen, uuteen maahan ja kulttuuriin tutustuminen sekä kokemusten hankkiminen.

Kuisma oli tutkielmassaan toteuttanut kyselyn, jolla hän selvitti, miksi korkeakouluopiskelijat lähtevät vaihtoon ja millä perusteella vaihtokohde valitaan (Kuisma 2013, 2). Hän oli listannut kyselyn tulokset järjestykseen ja kielitaidon parantamisen ja kokemusten hankkimisen jälkeen esille nousivat opintoihin liittyvät syyt, kuten uusien näkökulmien hankkiminen sekä erilaisiin opetustapoihin tutustuminen. Myös tulevaisuuden työllistymismahdollisuuksien parantaminen motivoi lähtemään vaihtoon. Vähiten motivoivaksi koettiin vaihtomahdollisuuksien mainostaminen yliopistolla, vaihto-opiskelijoille järjestettävät tapahtumat, yhteenkuuluvuuden tunteen tavoittelu sekä täysin uuden kielen oppiminen. (Kuisma 2013, 23.)

Hyvin samanlaisiin tuloksiin tuli myös Sagulin tutkielmassaan kiteyttäen motiivit seuraavasti: ”opintoihin ja työelämään liittyvät syyt ovat vähäisempiä kuin omaan kokemukseen, kieliaitoon ja kulttuurisiin seikkoihin liittyvät motiivit” (Sagulin 2005, 43). Yhteenvetona voidaan sanoa, että vaihto-opiskelua arvostetaan erityisesti henkilökohtaisen kasvun ja kehityksen kannalta ja kaiken kaikkiaan vaihto-opiskeluun suhtaudutaan positiivisesti. Opiskelijoiden pohtiessa vaihtoon lähtöä on opettajien, kansainvälisistä asioista vastaavien sekä vaihdossa jo olleiden opiskelijoiden antama tuki ja rohkaisu tärkeässä roolissa päätöstä tehtäessä. Suomen korkeakouluissa on kattava kansainvälisten asioiden hallinto ja sen koetaan tukevan opiskelijoiden kansainvälistymistä opiskelun aikana. (CIMO 2013, 5.)

6 KULTTUURIN MÄÄRITELMÄ JA KULTTUURISHOKKI

6.1 Kulttuurin määritelmä

”Kulttuuri hengittää ympäristöään ja mukautuu ympäristönsä mukaisesti. Kulttuurin muotoutumiseen vaikuttavat monet seikat, niin historialliset, taloudelliset, maantieteelliset, poliittiset kuin ilmastolliset tekijät. Myös kieli muuntaa kulttuuria ja kulttuuri kieltä.” (Vartia 2009, 9.) Kulttuurin määritelmiä on useita erilaisia. Se voidaan määritellä esimerkiksi kansallisesti, etnisesti tai alueellisesti, mutta voidaan myös puhua organisaatiokulttuureista, miesten ja naisten kulttuureista sekä nuorisokulttuureista. Vartian mukaan kulttuuri voidaan toisaalta määritellä olevan viestintää, toisaalta taas mielen ohjelmointia. Yleisesti käytetyn määritelmän mukaan kulttuurin voi ajatella olevan yhteisöllinen malli, jonka tietty ryhmä on syystä tai toisesta omaksumut ja jota se pitää normina jokapäiväisessä elämässään. Kulttuuria voidaan pitää yhteisön sisällä yleisesti hyväksyttynä ohjeena, jonka mukaan toimitaan esimerkiksi vuorovaikutustilanteissa. Vaikka kaikki eivät toimitakaan yleisen ohjeen mukaisesti, suurin osa yhteisön jäsenistä noudattaa yleisesti hyväksyttyä toimintamallia tiedostamattaan, mahdollisesti myös mukavuudenhalusta. (Vartia 2009, 15.)

6.2 Kulttuurishokki

Kulttuurishokki on prosessi, joka liitetään vieraaseen ympäristöön sopeutumisen ensivaiheisiin. Kulttuurishokkia on käytetty kuvaamaan sopeutumisprosessin vaikutusta ihmisiin niin fyysisesti kuin psyykkisesti, ja vaikutukset ovat nähtävissä sekä käytöksen että tunteiden muutoksena. Vieraisissa olosuhteissa ihminen ei välttämättä tiedä, miten hänen odotetaan käyttäytyvän eri tilanteissa, eikä myöskään tiedä mitä odottaa muilta ihmisiltä. Termiä ”kulttuurishokki” käytettiin ensimmäisen kerran jo vuonna 1960 Kalvero Obergin toimesta kuvaamaan uuden kulttuurin mukanaan tuomaa tietämättömyyttä siitä, miten eri tilanteissa kuuluu toimia. (Pedersen 1995, 1.)

Kulttuurishokin oireita voivat olla esimerkiksi pelko, turhautuminen, masennus, ulkopuolisuuden tunne sekä sopimaton käytös sosiaalisissa tilanteissa. Kulttuurishokin

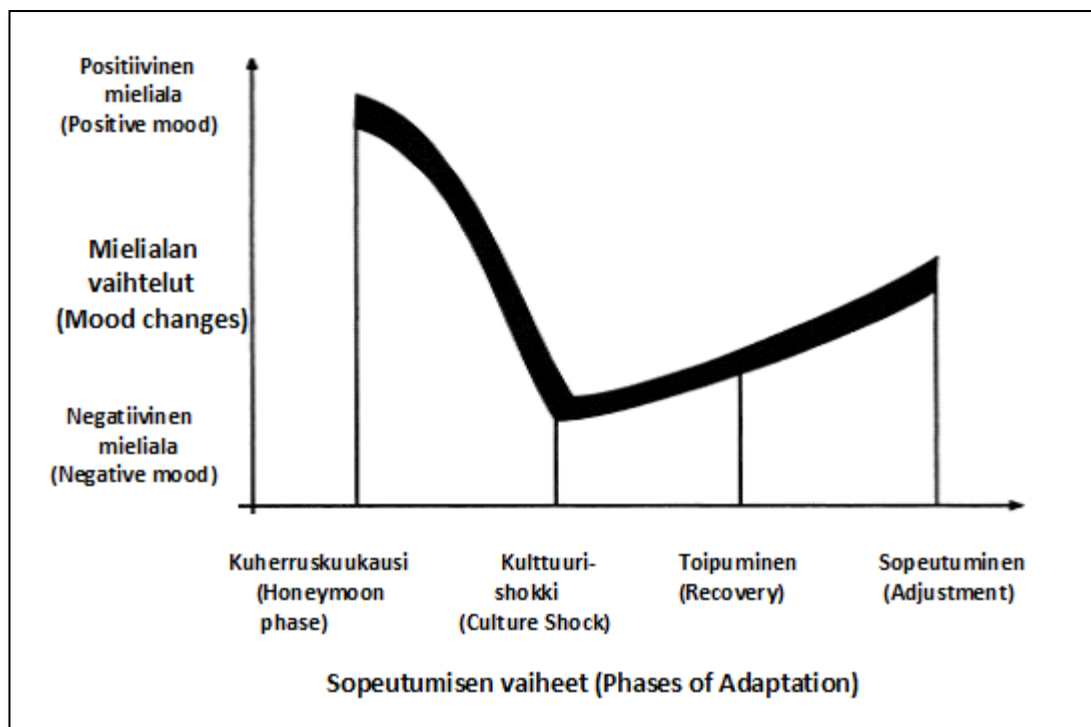
kokeminen on virheellisesti liitetty yksilön heikkouteen tai kykenemättömyyteen toimia menestyksellisesti kansainvälisissä olosuhteissa. Kyseessä on kuitenkin aivan normaali osa vieraaseen kulttuuriin sopeutumista, ja tutkimukset ovat osittaneet, että kulttuurishokin kokeneille sopeutuminen on ollut kaikista tehokkainta. Tämän selittää se, että kulttuurishokin kokeneet tiedostavat vahvasti kulttuurierot ja omat tunteuksensa, jolloin sopeutuminen on ollut jatkossa helpompaa. Vastaavasti henkilöt, jotka eivät mukauttaneet omia näkemyksiään uuteen kulttuuriin ja kokeneet kulttuurishokkia, eivät myöskään sopeutuneet yhtä hyvin. Voidaankin siis todeta, että kulttuurishokki on positiivinen asia ja merkki kyvystä kansainväliseen sopeutuvuuteen. (Marx 2001, 5-6.)

Marx on tulkinut Obergin kehittämää nelivaiheista mallia, joka kuvaa vieraaseen kulttuuriin sopeutumista. Ensimmäistä vaihetta kutsutaan ”kuherruskuukaudeksi”, ja sen aikana uusi ympäristö nähdään jännittävänä, mielenkiintoisena ja kaikin puolin positiivisena. Uuden elämän nähdään tarjoavan rajattomasti uusia mahdollisuuksia ja tätä vaihetta elävälle henkilölle on tyypillistä avoimuus ja uteliaisuus kaikkea uutta kohtaan. Tässä vaiheessa ihminen haluaa keskittyä hyviin asioihin kuten maan kulttuuriin, ruokaan ja ihmisiin, ja negatiiviset asiat jäävät huomiotta. (Marx 2001, 7.)

Toisessa vaiheessa kulttuurishokki astuu kuvaan, eikä kaikki olekaan enää jännittävää ja mielenkiintoista. Ihminen alkaa tiedostaa hämmennyksensä vieraassa ympäristössä ja huomaa, ettei tiedäkään täysin, mitä ympärillä tapahtuu. Tämä saattaa ilmetä stressinä, ärtyneisyytenä sekä negatiivisina ajatuksina maata ja paikallisia asukkaita kohtaan. Tälle vaiheelle on tyypillistä epävarmuus itsestä, ympäristöstä ja tulevaisuudesta. Paikallinen tapa toimia tuntuu väärältä ja ihminen saattaa tuntea itsensä ulkopuoliseksi ilman tuttua sosiaalista verkostoaan. Tapa, jolla ihminen toimii kulttuurishokki vaiheessa, on merkittävä osa sopeutumisprosessin onnistumista tulevaisuudessa. Parhaassa tapauksessa oireet ja epä mukava tilanne nähdään merkinä muuttaa omaa ajattelua ja kehittää ymmärrystä. Vastaavasti huonoimmassa tapauksessa oireet jätetään huomioimatta, kehitellään pinnallisia selityksiä tilanteelle tai omaksutaan ajatusmalli, jossa nähdään oma tapa toimia ainoana oikeana. (Marx 2001, 7.)

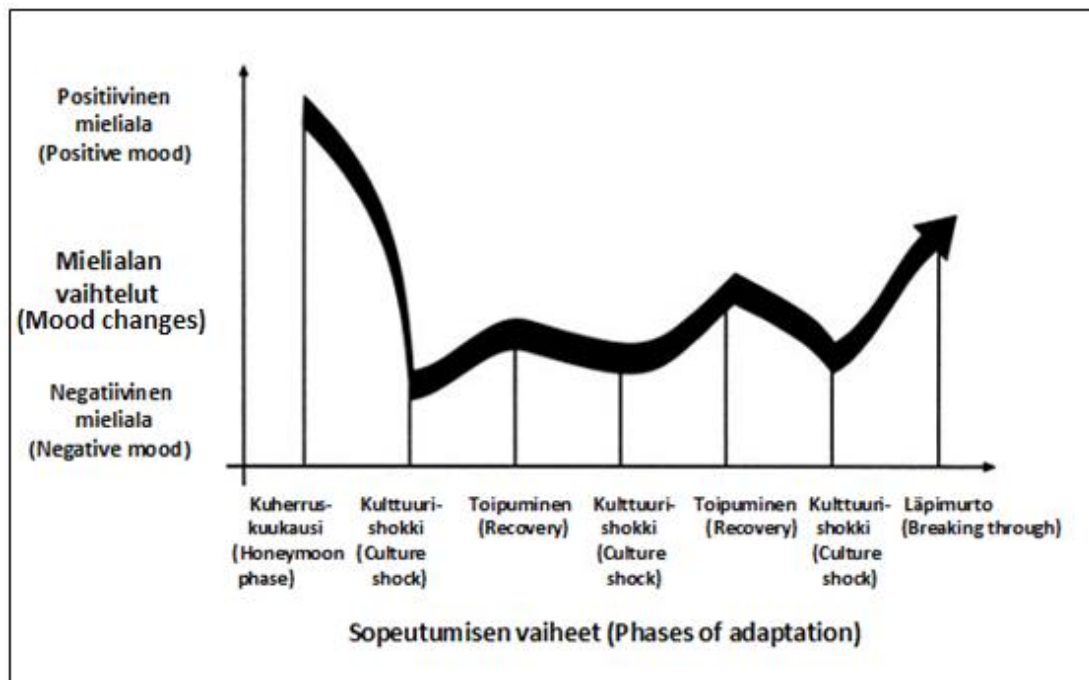
Kolmas vaihe on nimeltään toipumisvaihe, joko alkaa tavallisesti hyväksymällä ongelma. Sekä toipumis- että lopulliselle sopeutumisvaiheelle yhteistä on kompromissien tekeminen kahden ensimmäisen vaiheen välillä. Kompromisseilla tasoitetaan omien odotusten ja todellisuuden välistä kuilua. Neljännessä, eli sopeutumisvaiheessa, ihminen pystyy toimimaan uudessa ympäristössä tehokkaasti, tiedostaa omat rajansa ja on kykenevä toimimaan uusilla tavoilla. Ennen kaikkea hän on omaksunut joustavamman tavan toimia ja ajatella. (Marx 2001, 8.)

Seuraavassa kuviossa (Kuvio 3) on kuvattu sopeutumisen eri vaiheet ja niihin liittyvät mielialanvaihtelut. Vieraaseen kulttuuriin sopeutumisen lisäksi kuvio on sovellettavissa mihin tahansa uuteen tilanteeseen sopeutumiseen, kuten esimerkiksi uusi työ. Kuten kuviosta näkee, alkuvaiheeseen kuuluu innostuneisuutta ja positiivisuutta, ja toisessa vaiheessa kohdataan negatiivisempia asioita, joihin liittyy hämmennystä, pelkoa ja turhautumista. Tämän jälkeen aletaan vähitellen toipua masennuksesta, josta siirrytään kohti neljättä vaihetta, jossa ihminen on sopeutunut uusiin olosuhteisiin ja löytänyt tavan toimia vieraassa kulttuurissa. (Marx, 2001, 8-9.)

Kuvio 3. Sopeutumisen vaiheet ja niihin liittyvät mielialavaihtelut (Marx 2001, 9)

Moni asiantuntija on yrittänyt määrittellä tarkempia ajankohtia sopeutumisen eri vaiheille tai toisin sanoen pyrkinyt selvittämään, mikä on normaalia sopeutumisessa. On kuitenkin mahdotonta määrittää yleispätevää sääntöä kuvaamaan sopeutumisprosessia, sillä kulttuurishokin vaiheet eivät aina esiinny samassa järjestyksessä. Tätä ajatusta tukemaan on laadittu toinen, hieman realistisempi, kuvio kuvaamaan sopeutumisprosessin etenemistä alkuhuumasta kohti lopullista sopeutumista. Seuraavasta kuvioista (Kuvio 4) ilmenee mielialojen vaihtelut sopeutumisen eri vaiheissa, mutta se ei ole yhtä suoraviivainen kuvaus sopeutumisprosessin etenemisestä kuin edellinen kuvio. Positiiviset ja negatiiviset tuntemukset vaihtelevat moneen otteeseen ennen kuin lopullinen sopeutuminen kulttuuriin on saavutettu. (Marx 2001, 10.)

Kuvio 4. Kulttuurishokin vaiheet ja niihin liittyvät mielialavaihtelut (Marx 2001, 10)

Kulttuurishokki on luonnollinen osa vieraaseen kulttuuriin sopeutumista, mutta pitkään ulkomailla vietetyn ajan jälkeen myös kotimaahan paluu saattaa aiheuttaa sopeutumisvaikeuksia. Tätä kutsutaan niin sanotuksi paluushokiksi, ja se saattaa olla jopa voimakkaampi kokemus kuin alkuperäinen kulttuurishokki. Poissaolon aikana tapahtuneisiin muutoksiin on sopeuduttava, ja myös kulttuuri saattaa tuntua vieraalta pitkän poissaolon jälkeen. Oman kulttuurin näkee uudella tavalla saatuaan uusia vertailukohtia ulkomailta. Mikäli sosiaalisia kontakteja ei ole tullut ylläpidettyä poissa

ollessa, voi uusien verkostojen rakentaminen olla työlästä, ja siten lisätä paluushokkia. (Frisk & Tulkki 2005, 57.)

7 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tutkimuksen toteutus alkoi tutkimukseen mukaan otettavien vaihtokohteiden rajaamisella viiteen kohteeseen. SAMKin puolesta toivottiin mukaan SAMKin strategiset partnerikoulut: Hogeschool Zuyd Hollannissa, Dundalk Institute of Technology Irlannissa ja Changzhou University Kiinassa. Näiden kolme koulun lisäksi mukaan valikoitui vaihtokouluja Itävallassa ja Ranskassa. Vaihtokohteiden rajaamisen jälkeen oli vuorossa tutkimukseen valittavien INTO- raporttien valinta. Rajauksesta on kerrottu tarkemmin luvussa 2 ja laadullisesta tutkimusmenetelmästä ja sisällönanalyysistä luvussa 3. Tutkimusaineistoa analysoin sisällönanalyysiä hyödyntäen ja aluksi poimin raporteista kaiken tutkimuksen kannalta olennaisen tiedon ja karsin epäolennaisen, joka ei vastaa kysymykseen. Aihealueittain kävin läpi raporteista poimimani tiedot ja merkitsin eri väreillä tärkeät ilmaisut ja huomiot, joista kokosin lopulliset yhteenvedot.

7.1 Tutkimuksessa mukana olevat INTO- raportit

Aloitin raporttien valinnan tutustumalla Moodlesta löytyviin raportteihin vaihtokohteittain. Aiemmin olin jo päättänyt ottaa mukaan vuosina 2011–2014 kirjoitettuja raportteja, ja tällä rajauksella halusin varmistaa sen, että jokaisesta vaihtokohteesta löytyy tarvittavat viisi raporttia ja, että tutkimuksella saatava tieto vastaisi mahdollisimman hyvin tämän hetkistä tilannetta vaihtokohteissa. Tavoitteena oli saada jokaiseen yhteenvetoon mukaan eri koulutusohjelmissa opiskelevien opiskelijoiden raportteja. Tämä tavoite toteutuu, sillä jokaisessa yhteenvedossa on vähintään kahdesta eri koulutusohjelmasta olevan opiskelijan raportteja. Näillä kriteereillä sain rajattua raporttien määrä melko pieneksi, kohteesta riippuen noin kymmeneen raporttiin. Tämän jälkeen valitsin sattumanvaraisesti viisi raporttia kustakin vaihtokohteesta mukaan tutkimukseen. Viiden raportin arvioin olevan sopiva määrä tähän tutkimukseen,

koska viidellä raportilla saa jo melko kattavan kuvan vaihtokohteesta. Tämä määrä mahdollisti perehtymisen jokaiseen raporttiin yksityiskohtaisesti, ja mielestäni määrää lisäämällä olennaista tietoa olisi saattanut jäädä huomaamatta.

Kuten jo luvussa 2 kerroin, erosi raporttien valinta hieman kolmen strategisen partnerikoulun ja kahden muun kohteen välillä. Partnerikouluissa opiskelleiden raporteista pyrin valitsemaan raportteja muutamasta eri koulutusohjelmasta. Opetustarjonta erosi koulujen välillä, joten samojen koulutusohjelmien käyttäminen kaikissa partnerikoulujen yhteenvedoissa ei ollut mahdollista. Tämä ei kuitenkaan vaikuta mielestäni negatiivisesti tutkimustuloksiin, sillä tehtäväni oli selvittää opiskelijoiden kokemuksia asumisesta ja kulttuurista vaihtokohteissa, jolloin koulutusohjelmalla ei ole suurta merkitystä. Tämä sama perustelu pätee myös partnerikoulujen lisäksi tutkimuksessa mukana oleviin Itävaltaan ja Ranskaan, joiden kohdalla molemmissa yhteenvedoissa on mukana kaksi eri koulua ja siten myös useampi eri koulutusohjelma. Itävallan yhteenvedossa ovat mukana University of Applied Sciences Upper Austria ja Fachhochschule Voralberg. Ranskan yhteenvedossa mukana ovat ESC Rennes School of Business ja Edhec Business School Nice. Nämä koulut valitsin sillä perusteella, että niistä oli tehty eniten vaihtoraportteja.

7.2 INTO- raporttien analysointi

Raporteista oli rajattu selvitettäväksi opiskelijoiden kokemukset vaihtokohteissa asumisesta ja kulttuurillisista seikoista, sekä vinkit vaihtoon lähteville. Aloitin raporttien analysoinnin jakamalla nämä osiot vielä pienempiin osiin, jolloin analysointi oli helpompaa ja pystyin tarkemmin paneutumaan raporttien sisältöön. Tämä tekee myös yhteenvedosta selkeämmän, sillä tarvittava tieto on näin helpompi löytää. Selkeyttä ja helppolukuisuutta ajatellen halusin myös lopullisen yhteenvedon asettelun olevan mahdollisimman lähellä alkuperäisen INTO- raportin asettelua.

Yhteenvedo koostuu seitsemästä osiosta, jotka ovat: asunnon löytäminen, elämiskustannukset ja maksaminen, opiskelijaelämä ja tapahtumat, paikallinen kulttuuri ja kulttuurishokki, vaikuttavin kokemus ja tärkein opetus, vaihdossa olleiden vinkit vaihtoon lähteville ja opiskelijoiden mielipide siitä, suosittelisivatko he koulua vaih-

tokohteeksi. Pohjana tälle jaolle toimi alkuperäisen INTO- raportin asettelu ja otsikointi, jota hieman muokkaamalla päädyin edellä mainittuihin osioihin. Jätin yhteenvedosta pois INTO- raportissa olevan kohdan, jossa kysytään opiskelijan koke-
mista paluusta kotiin vaihdon jälkeen. Tämä on hyvin yksilöllistä, eikä kerro niin-
kään vaihtokohteesta, vaan opiskelijan henkilökohtaisesta tuntemuksesta. Mielestäni
tämä ei ole oleellinen tieto vaihtoon lähtijälle, joka valitsee sopivaa vaihtokohdetta.

Aloitin analysoinnin kirjoittamalla kunkin osion alle sellaisenaan opiskelijoiden
kommentit aiheesta. Poimin teksteistä olennaisen tiedon ja karsin epäolennaisen, joka
ei vastaa kysymykseen. Tämän jälkeen merkitsin eri väreillä tutkimuksen kannalta
tärkeät ilmaisut ja kirjoitin ne ylös. Näistä ilmaisuista kokosin tiedot lopulliseen
muotoonsa, jollaisena ne ovat yhteenvedossa. Muodot vaihtelevat hieman osioittain,
tarkoituksena tehdä halutun tiedon löytäminen mahdollisimman helpoksi.

7.3 Yhteenvedon rakenne

Alkuperäisen INTO- raportin pohjalta jaoin yhteenvedon seitsemään osaan, jotka
ovat: asunnon löytäminen, elämiskustannukset ja maksaminen, opiskelijaelämä ja
tapahtumat, paikallinen kulttuuri ja kulttuurishokki, vaikuttavin kokemus ja tärkein
opetus, vaihdossa olleiden vinkit vaihtoon lähteville ja opiskelijoiden mielipide siitä,
suosittelisivatko he koulua vaihtokohteeksi. Selkeyttämään yhteenvedon rakennetta,
yhdistin kolme ensimmäistä osaa yhden otsikon alle, joka on asuminen ja eläminen
vaihtokohteessa. Kaksi seuraavaa osaa ovat yhdistettyinä otsikon: Paikallinen kult-
tuuri ja mieleenpainuvin kokemus vaihdosta alla. Yhteenvedossa on käytetty sekä
suoria lainauksia opiskelijoiden kirjoittamista raporteista, että sisällönanalyysillä
koottuja laajempia kuvauksia. Halusin lopullisen yhteenvedon olevan mahdollisim-
man lukijaystävällinen ja selkeä, ja tätä silmällä pitäen pyrin valitsemaan parhaan
tavan koota tiedot kunkin alaotsikon alle.

Jokaisen yhteenvedon alussa on kerrottu, mitkä INTO- raportit ovat mukana tutki-
muksessa. Raporteista on ilmoitettu opiskelijan koulutusohjelma ja lukukausi tai lu-
kuvuosi, jolloin hän oli vaihdossa. Itävallan ja Ranskan raporteissa on lisäksi kerrot-

tu, kummassa tutkimuksen koulussa opiskelija oli vaihdossa. Alkuperäisen INTO-raportin rakennetta seuraten aloitin yhteenvedon kirjoittamisen asunnon löytämisellä vaihtokohteessa. INTO- raportissa opiskelijat kertovat omin sanoin kokemuksistaan asunnon löytämisestä sekä asumisolosuhteista. Seuraavaksi opiskelijat olivat arvioineet kuukausittaiset elämiskulut ja kertoneet parhaan tavan maksaa ostokset. Elämiskulut oli jaettu seuraavasti: asuminen, vuokravakuus, ruoka, matkustaminen ja muut kulut. Laskin jokaisesta keskiarvon ja merkitsin allekkain, kuten oli myös alkuperäisessä raportissa.

Sekä opiskelijaelämästä, että paikallisesta kulttuurista kerrottaessa koin parhaaksi tavaksi koota opiskelijoiden kokemuksista selkeän kuvauksen, jossa olen aluksi poiminut raporteista olennaiset tiedot ja yhdistänyt ne sen jälkeen yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Halusin ottaa yhteenvedon mukaan opiskelijoiden mielestä merkittävimmät ja opettavaisimmat kokemukset vaihdosta. Nämä kokemukset käänsin englannista suomeksi ja kirjoitin sellaisenaan yhteenvedon. Numeroin vastaukset yhteenvedon alussa ilmoitettujen tutkimuksessa mukana olevien INTO- raporttien mukaan. Opiskelijat kertovat raporteissaan vinkkejä yleisesti vaihtoon lähdöstä, matkajärjestelyistä sekä suosituksia, mitä vaihdon aikana kannattaa tehdä ja nähdä. Jokaisen kolmen osion alle listasin vinkit, ja loppuun tein vielä TOP 3- listan, mitä kannattaa ottaa mukaan. Omissa raporteissaan opiskelijat olivat listanneet omasta mielestään kolme tärkeintä asiaa tai esinettä, mitkä kannattaa olla mukana, ja poimin näistä kolme suosituinta.

Yhteenvedon loppuksi kokosin opiskelijoiden mielipiteet perusteluineen siitä, suosittelisivatko he vaihtokohdetta muille opiskelijoille. Kirjoitin yhteenvedoihin kommentit puolesta ja vastaan, sekä mainitsin, kuinka moni suosittelisi ja kuinka moni ei.

8 YHTEENVEDOT VAIHTOKOHTEISTA

8.1 Dundalk Institute of Technology, Irlanti

Tutkimuksessa mukana olevat INTO- raportit:

- 1) Matkailun koulutusohjelma. Vaihtojakso: 6.9.2012 – 31.5.2012.
- 2) Kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelma. Vaihtojakso: 3.9.2012 – 14.5.2013.
- 3) Median ja viestinnän koulutusohjelma. Vaihtojakso: 11.9.2012 – 14.5.2013.
- 4) Liiketalouden koulutusohjelma. Vaihtojakso: 13.9.2012 – 18.1.2013.
- 5) Liiketalouden koulutusohjelma. Vaihtojakso: 17.9.2012 – 24.5.2013.

8.1.1 Asuminen ja eläminen vaihtokohteessa

Asumisen löytäminen vaihtokohteessa

Dundalkissa asunnon etsimisessä auttaa vaihtokoulu. Dundalk Institute of Technology (myöhemmin DkIT) lähettää kouluun hyväksytyille opiskelijoille muutaman vaihtoehdon asunnoista, joista opiskelija voi valita yhden. Asunnot ovat kalustettuja ja varusteltu välttämättömillä kodinkoneilla ja – tarvikkeilla. Opiskelijoiden hankittavaksi jäävät omat petivaatteet, peitto, tyyny ja parissa tapauksessa piensisustustavaroita, kuten peili ja pöytälamppu.

Elämiskulut ja maksaminen

Asuminen	346€/kk
Takuuvuokra	470€
Ruoka	155€/kk
Matkustaminen	160€/kk
Muut kulut	206€/kk

Terveydenhuolto koululla on maksutonta ja päivittäin on tavattavissa lääkäri ja sairaanhoitaja.

Irlannissa vaihdossa olleiden yleisimmin käytetty maksutapa oli käteinen ja Visa Electron. Molemmat maksutavat käyvät lähes kaikissa paikoissa. Myös luottokortilla maksaminen onnistuu useimmissa paikoissa, mutta sillä maksaminen koettiin kalliiksi lisänä tulevin luottokorttimaksujen vuoksi.

Opiskelijaelämä ja järjestetyt tapahtumat

Opiskelijaelämä Dundalkissa on erittäin aktiivista ja opiskelijat käyvät paljon ulkona tapaamassa muita opiskelijoita. Koulun opiskelijakunta järjestää paljon erilaisia tapahtumia, joissa on helppo tutustua uusiin ihmisiin. Esimerkkinä koulun tarjoamista harrastusmahdollisuuksista ovat jousiammunta, jalkapallo ja kuoro. Näiden lisäksi DkIT:llä on oma joukkue useassa eri urheilulajissa, ja joukkueiden pelejä voi käydä katsomassa.

DkIT:n kampuksella on oma baari, jossa voi viettää vapaa-aikaa. Opiskelijakunta järjestää siellä myös usein opiskelijatapahtumia. Koulun oman baarin lisäksi kaupungista löytyy pubeja ja yökerhoja, jotka ovat päivittäin auki. Tekemistä ja ohjelmaa on kaikkina viikon päivinä.

Opiskelijakunta järjestää myös matkoja ja retkiä, mutta hyväksi ja helpoksi tavaksi koettiin myös omatoiminen matkustaminen kavereiden kanssa. Ryhmämatkoilla ongelmia aiheutti matkojen huono suunnittelu ja suuri määrä opiskelijoita samalla matkalla.

8.1.2 Paikallinen kulttuuri ja mieleenpainuvin kokemus vaihdosta

Paikallinen kulttuuri ja kulttuurishokki

Irlannissa ihmiset ovat todella ystävällisiä ja kohteliaita. On aivan normaalia, että tuntemattomat ihmiset tervehtivät kadulla ja jopa tulevat juttelemaan. Kulttuurille on

tyypillistä ulospäin suuntautuneisuus, rentous ja huolettomuus. Paras tapa tutustua paikalliseen kulttuuriin on viettää aikaa paikallisten kanssa. Jos viihtyy ainoastaan muiden vaihto-oppilaiden kanssa, jää suuri osa aidosta irlantilaisesta kulttuurista kokematta.

Suomen ja Irlannin kulttuurien koetaan olevan melko samanlaiset, eikä suuria kulttuurillisia eroja koettu vaihtoon lähdettäessä. Mahdollinen kulttuurishokki rajoittui ensimmäiseen viikkoon, jolloin kaikki oli vielä uutta. Sopeutuminen ympäristöön ja paikallisiin tapoihin tapahtuu kuitenkin nopeasti, sillä irlantilaisen kulttuurin sanottiin olevan hyvin lähellä suomalaista.

Vaikuttavin kokemus ja opettavaisinta vaihdossa Irlannissa

- 1) Ihmiset voivat olla todella avoimia ja ystävällisiä ja välittävät toisistaan. Hankalissakin olosuhteissa on tärkeä jatkaa yrittämistä.
- 2) Olemalla avoin voit tavata uusia ihmisiä ja oppia tuntemaan heidät.
- 3) Yksin vieraassa maassa, ilman muita suomalaisia on erittäin opettavaista. Erasmus- vaihdon ansiosta olen valmis uusiin seikkailuihin. Ajattelemalla positiivisesti voi saada entuudestaan vieraan paikan tuntumaan kodilta.

Joskus on hyvä aloittaa alusta ja nähdä, kuinka asiat järjestyvät. Seikkailuja ei kannata suunnitella liikaa ja täytyy muistaa myös rentoutua.
- 4) Irlannissa infrastruktuuri ja rakennustekniikka eivät ole yhtä hyvällä tasolla kuin Suomessa. Vaihdossa opittua oli, ettei kaikkea pidä uskoa, mitä kerrotaan.
- 5) Ensimmäisinä päivinä huomattu vieraiden tervehtiminen ja kaduilla kuultu: ”Hi, how are you?”. Uusia tuttavuuksia ei kannata tuomita ennen kun heidät oppii tuntemaan.

8.1.3 Vinkkejä Dundalkiin vaihtoon lähteville

YLEISET NEUVOT

Käy paljon ulkona ja tutustu ihmisiin.

Olen avoin uusille asioille ja tapaa vaihto-opiskelijoiden lisäksi myös paikallisia.

Nauti jokaisesta hetkestä.

Pakkaa mennessä mahdollisimman vähän tavaraa mukaan.

Jos asunnon internet ei toimi kunnolla, osta kotiin langaton netti tai mukana liikkuva nettitikku.

Sähkö on Irlannissa kallista, joten pyydä saada nähdä sähkölasku ennen maksamista ja tarkista kulutus.

Varmista ennen vaihtoon lähtöä, että kaikki on hoidettu valmiiksi.

MATKAJÄRJESTELYT

Matkat Suomesta Irlantiin on helppo järjestää, mutta kannattaa varata lennot ajoissa, jotta säästää lippujen hinnoissa.

Suosi halpalentoyhtiöitä kuten Aer Lingus, Ryanair ja Norwegian.

MITÄ KANNATTAA TEHDÄ JA NÄHDÄ

Matkusta Irlannissa mahdollisimman paljon ja käy suurimpien kaupunkien lisäksi myös pienemmissä kylissä.

Käy ainakin Dublinissa, Belfastissa ja Corkissa. Kannattaa myös matkustaa muihin maihin, kuten Englantiin ja Espanjaan, jos mahdollista

Paikalliset pubit ovat paikkoja, joissa kannattaa viettää aikaa. Se on paras tapa tavata ihmisiä Irlannissa.

Mitä kannattaa ottaa mukaan TOP 3

1. Avoin mieli
2. Hyvä asenne
3. Sateenvarjo

8.1.4 Suositellaanko DkIT:tä vaihtokohteeksi?

Kaikissa tutkimukseen valituissa raporteissa ja merkintä, että koulua suositellaan vaihtokohteeksi. Perusteluina oli toimivuus ja monipuolinen opetustarjonta. Opettajat ovat päteviä ja koulu on Irlannissa arvostettu. Myös Dundalkin sijainti lähellä Dublinia koettiin positiiviseksi asiaksi.

8.2 Hogeschool Zuyd, Hollanti

Tutkimuksessa mukana olevat INTO- raportit:

- 1) Median ja viestinnän koulutusohjelma. Vaihtojakso: 2.9.2011- 15.1.2012.
- 2) Tuotantotalouden koulutusohjelma. Vaihtojakso: 4.2.2013 - 12.7.2013.
- 3) Median ja viestinnän koulutusohjelma. Vaihtojakso: 13.9.2011 - 4.7.2012.
- 4) Median ja viestinnän koulutusohjelma. Vaihtojakso: 1.9.2011 – 1.7.2012.
- 5) Tietotekniikan koulutusohjelma. Vaihtojakso: 2.9.2013 – 31.1.2014.

8.2.1 Asuminen ja eläminen vaihtokohteessa

Asunnon löytäminen vaihtokohteessa

Koulu auttaa opiskelijoita asunnon etsinnässä. Yleisin asumismuoto on opiskelijoille tarkoitettu asuntola, mutta myös isäntäperheen kanssa asuminen on mahdollista. Asuntolassa opiskelijalla on oma huone, jossa on kylpyhuone. Jokaisessa kerroksessa on opiskelijoille yhteinen keittiö ja pyykkihuone. Asuntolan alimmassa kerroksessa on kaikille yhteinen olohuone, jossa on sohvia ja pöytiä. Keittiössä on useampi jääkaappi, hella, mikro sekä yhteisessä käytössä olevia kattiloita, pannuja ja veitsiä. Lisäksi jokaisella opiskelijalla on oma lukollinen kaappi ruokatarvikkeille. Huoneissa opiskelijoilla on astioita sekä ruokailuvälineet.

Huoneet ovat kalustettuja ja jokaisessa huoneessa on sänky, peitto ja tyyny. Lisäksi huoneista löytyy tuoli, pöytä, yöpöytä, vaatekaappi ja lamppu. Koko asuntolassa on käytössä WIFI.

Asuntola koetaan hyväksi paikaksi asua, vaikka siisteys ja kalusteiden kunto ei ole välttämättä aina kunnossa. Ilmapiiri opiskelijoiden kesken on erittäin hyvä ja opiskelijat auttavat toisiaan ja ratkaisevat mahdolliset ongelmat yhdessä.

Elämiskulut ja maksaminen

Asuminen	340€/kk
Takuuvuokra	480€
Ruoka	93€/kk
Matkustaminen	245€/kk

Vuokranmaksua varten saattaa joutua avaamaan hollantilaisen pankkitilin, muuten maksamisessa suositaan käteistä. Paikalliset maksukortit ovat yleisesti hyväksytyjä ja myös suomalaisella pankkikortilla pystyy maksamaan osassa paikoista. Poikkeuksena kuitenkin esimerkiksi opiskelijoiden suosima Albert Heijn- ruokakauppa.

Opiskelijaelämä ja järjestetyt tapahtumat

Opiskelijaelämä on hyvin samanlaista kuin Suomessa, kuitenkin jonkin verran halvempaa. Juhlia ja muita tapahtumia on paljon, mutta niin on myös opiskelua. Koulu järjestää ainoastaan orientaation opiskelujen alussa, muut tapahtumat ovat joko opiskelijoiden itsensä tai ESN:n (Erasmus Student Network) järjestämiä. ESN järjestää lähes joka viikko juhlia ja matkoja sekä Hollannissa että muualla Euroopassa.

8.2.2 Paikallinen kulttuuri ja mieleenpainuvien kokemus vaihdosta

Paikallinen kulttuuri ja kulttuurishokki

Hollantilainen kulttuuri koetaan olevan lähellä suomalaista, eivätkä opiskelijat kokeneet vaihdon aikana kulttuurishokkia. Isoimpina eroina kulttuurien välillä ovat ruokailutottumukset, ihmisten avoimuus ja rohkeus puhua englantia. Hollantilaisille on tyypillistä viettää aikaa ravintoloissa ja kahviloissa, joita löytyykin paljon.

Vaihdossa olleita yhdisti vähäinen kulttuuriin tutustuminen paikallisten kautta, sillä suurin osa ajasta vietetään muiden vaihto-opiskelijoiden kanssa kansainvälisessä porukassa.

Vaikuttavin kokemus ja opettavaisinta vaihdossa Hollannissa

- 1) Muista maista tulleisiin opiskelijoihin tutustuminen ja sen kautta erilaisiin kulttuureihin tutustuminen. Auttoi ymmärtämään, kuinka onnekas on itse ollut elämässään. Opettavaisinta oli huomata, kuinka helposti voi muuttaa päivittäisen elämän lähtemällä vaihtoon ja kokemalla niin paljon uutta. Ei pidä juuttua paikoilleen, vaan pitää matkustaa ja hankkia kokemuksia kun se on mahdollista.

- 2) Kaksi viikkoa matkalla muista kulttuureista tulleiden kavereiden kanssa teki itsestä avoimemman ja ennakkoluulottomamman. Ajattele positiivisesti, sillä monet ihmiset ovat pohjimmiltaan mukavia ja haluavat auttaa.

- 3) Muista maista ja kulttuureista tulleiden ihmisten tapaaminen opetti paljon erilaisista kulttuureista, mikä on arvokasta tulevaisuuden kannalta. Koskaan ei pitäisi uskoa stereotypioihin. Vaihdoissa oppi arvostamaan sitä, kuinka hienoa on tavata eri maista tulevia ihmisiä.

- 4) Muiden vaihto-oppilaiden kanssa vietetty aika auttoi huomaamaan kuinka samanlaisia ihmiset ovat, huolimatta siitä, mistä ovat kotoisin. Vaihdoissa oppi itseluottamusta ja sosiaalisuutta.

8.2.3 Vinkkejä Hollantiin vaihtoon lähteville

YLEISET NEUVOT

Panosta koulunkäyntiin ja tee tehtävät ajoissa. Koulussa vaaditaan enemmän kuin Suomessa.

Hyödynnä loistava sijainti ja hyvät kulkuyhteydet ja matkusta niin paljon kuin mahdollista Hollannissa ja muualla Euroopassa. Bussilla, junalla ja lentämällä on helppo liikkua.

Osallistu reippaasti tapahtumiin, älä jää yksin kotiin. Ole avoimin mielin, äläkä stressaa liikaa.

Vaihtoa varten kannattaa säästää verran rahaa.

MATKAJÄRJESTELYT

Kolme vaihtoehtoa: lento Amsterdamiin, Brysseliin tai Düsseldorfin. Kaikista kaupungeista pääsee junalla vaihtokohteeseen noin 2,5 tunnissa

MITÄ KANNATTAA TEHDÄ JA NÄHDÄ

Matkusta paljon, sillä hinnat ovat paljon edullisemmat kuin Suomesta

Tutustu Maastrichtin moniin ravintoloihin ja kahviloihin.

Vietä aikaa muiden vaihto-oppilaiden kanssa.

Käy ainakin Amsterdamissa, Haagissa ja Kinderdijkissä. Belgiaan ja Saksaan pääsee 30–50 minuutissa bussilla ja tämä kannattaa hyödyntää.

Kannattaa pyöräillä läheisiin kyliin ja kaupunkeihin.

Mitä kannattaa ottaa mukaan TOP 3

1. Jotain muistuttamaan Suomesta ja läheisistä siellä. Tekee uudesta kodista ko-
toisamman.
2. Hyvä asenne. Vaihto on ainutkertainen mahdollisuus oppia itsestä ja muista
3. Sateenvarjo ja sadetakki

8.2.4 Suositellaanko Zuyd University of Applied Sciencea vaihtokohteeksi?

Mielipiteet tässä kohteessa vaihdossa olleiden kesken jakautuivat puoliksi, osa suosittelisi ja osa ei. Perusteluita kohteen puolesta olivat mukava kaupunki ja kokonaisuudessaan hieno kokemus. Yliopistoa suositellaan erityisesti viestinnän opiskelijoille, jotka ovat suuntautuneet video ja web puolelle. Negatiivisena tässä yliopistossa

koettiin opettajien vaikea tavoitettavuus ja opetuksen huono taso suhteessa opettajien odotuksiin. Yliopistoa ei suositella graafisen suunnittelun ja tietotekniikan opiskelijoille, sillä kurssitarjonnasta löytyy vain vähän näiden koulutusohjelman kursseja.

8.3 Changzhou University

Tutkimuksessa mukana olevat INTO- raportit:

- 1) Liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelma. Vaihtojakso: 6.9.2012–20.1.2013.
- 2) Kansainvälisen liiketoiminnan ja markkinoinnin koulutusohjelma. Vaihtojakso: 5.9.2012–28.12.2012.
- 3) Rakennustekniikan koulutusohjelma. Vaihtojakso: 1.9.2013–26.1.2014.
- 4) Liiketalouden koulutusohjelma. Vaihtojakso: 12.9.2012–12.1.2013.
- 5) Tuotantotalouden koulutusohjelma. Vaihtojakso: 6.9.2012–20.1.2013.

8.3.1 Asuminen ja eläminen vaihtokohteessa

Asunnon löytäminen vaihtokohteessa

Koulu järjestää opiskelijoille asunnon vaihtokohteessa ja ennen vaihdon alkua ilmoittaa, missä opiskelija vaihdon ajan asuu. Vaihtoehtoina on huone kampuksen yhteydessä olevasta hotellista tai muutaman opiskelijan jakama asunto, jossa kaikilla on oma huone ja kylpyhuone. Hotellissa huoneen yhteydessä on kylpyhuone ja kalusteina sänky, työpöytä ja tuoli, muutama nojatuoli, TV ja vaatekaappi. Molemmissa asumismuodoissa opiskelijoilla on käytössä yhteinen keittiö. Opiskelijoiden kokemukset asunnoista ja asumisjärjestelyistä olivat positiivisia ja hinta oli kohtuullinen, Suomeen verrattuna edullinen.

Elämiskulut ja maksaminen

Asuminen	195€/kk
Takuuvuokra	0-25€
Ruoka	55€/kk
Matkustaminen	270€/kk
Muut kulut	200€/kk

Ennen matkaa rahaa täytyy varata viisumia, rokotuksia ja vakuutuksia varten. Koulun liittyviä lisämaksuja ei ole.

Paras ja varmin tapa maksaa Kiinassa on käteinen. Suomalaisilla korteilla saa useimmista automaateista nostettua rahaa. Luottokortti kannattaa hankkia ennen lähtöä, sillä sitä saattaa tarvita ainakin lentoja ja hotelleja varatessa.

Opiskelijaelämä ja järjestetyt tapahtumat

Kiinassa opiskelijaelämä on hyvin erilaista kuin Suomessa. Kiinalaiset eivät käy ulkona samalla tavalla kuin suomalaiset ja suurin osa vapaa-ajasta kuluu opiskellessa. Opiskelun lisäksi tavallisia ajanviettotapoja ovat tietokonepelit ja yhdessä syöminen. Jos siis haluaa vaihdossa juhlia paljon, Changzhou ei ole oikea paikka.

Opiskelijoilla on vapaassa käytössä koripallo-, jalkapallo- ja tenniskentät ja joitakin urheilu- ja kulttuuritapahtumia järjestetään. Tästä esimerkkinä Kiina-Suomi jalkapallopeli, jossa opiskelijat itse pelasivat. Myös koulun alussa järjestetään tervetulo-seremonia.

Paikalliset opiskelijat järjestävät keskenään jonkin verran tapahtumia, mutta kieli-muurin takia tieto niistä ei välttämättä kulje vaihto-opiskelijoille, ja joka tapauksessa osallistuminen olisi hankalaa, jos ei puhu kiinaa.

8.3.2 Paikallinen kulttuuri ja mieleenpainuvien kokemus vaihdosta

Paikallinen kulttuuri ja kulttuurishokki

Kiinan kulttuuri on todella erilainen Suomeen verrattuna ja siitä löytyy sekä hyviä että huonoja puolia, kuten kaikista kulttuureista. Kiinalaisilla on monessa tilanteessa oma tapansa hoitaa asioita, eikä se välttämättä ole se nopein ja paras, mutta avoimella mielellä pärjää pitkälle ja kaikkeen tottuu. Paikalliset ihmiset Changzhoussa eivät ole tavanneet monia ulkomaalaisia, joten vaihto-opiskelijoille saattaa tulla yllätyksenä heidän suuri kiinnostuksensa ulkomaalaisia kohtaa, esimerkiksi valokuvia halutaan ottaa paljon. Shokkina saattaa tulla myös paikallisten huono englannin kielen taito. Yhteisen kielen puuttuminen tuo haasteita elämiseen ja sopeutumiseen, ja saa tuntemaan itsensä melko avuttomaksi. Kaiken kaikkiaan Kiinassa vaihdossa olleet pitivät maasta ja sen kulttuurista, eivätkä kokeneet varsinaista kulttuurishokkia.

Vaikuttavin kokemus ja opettavaisinta vaihdossa Kiinassa

- 1) Koiranlihan syöminen, ihmisten ystävällisyys ja yökerhojen tunnelma ja koko olivat vaikuttavia. Opetuksena oli, että vaihto-opiskelu kannattaa aina, mene ja koe se itse.
- 2) Kiinanmuurilla käyminen talvella oli vaikuttava kokemus. Kaikki oli niin kaunista ja se sai rakastumaan kyseiseen paikkaan. Kiinassa oppi sen, että ihmisten pitäisi olla ystävällisempiä toisilleen. Vaihdossa huomasi myös, kuinka hyvin asiat ovat Suomessa.
- 3) Kiinalaisessa eläintarhassa vierailu sai huomaamaan, kuinka huonosti eläimiä siellä kohdellaan ja eläimiä kohtaan ollaan todella julmia. Tämän näkeminen teki vihaiseksi.
- 4) Kiinassa matkustamisella oli iso merkitys. Kontrasti todella köyhien ja todella rikkaiden välillä on valtava. Myös kaupunkien suuret asukasmäärät tuntu-

vat epätodellisilta. Ihmeellistä oli kuitenkin nähdä, kuinka hyvin asiat toimivat maan suuresta koosta huolimatta.

Vaihdossa ollessa oppi, että aina pitäisi seurata unelmia ja tehdä töitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaikki on mahdollista, jos vain teet sen itse mahdolliseksi.

- 5) Paikallisten ihmisten tarkkailu ja heidän tapansa elää teki vaikutuksen. Vaikea nimetä yhtä asiaa, minkä oppi vaihdossa, mutta sen voi sanoa, että suurimmat asiat tapahtuivat koulun porttien ulkopuolella, ei tunneilla.

8.3.3 Vinkkejä Changzhouhun vaihtoon lähteville

YLEISET NEUVOT

Matkusta paljon ja tutustu Kiinan eri osiin. Maa on valtava ja nähtävää on paljon.

Tutustu paikallisiin, sillä he ovat todella ystävällisiä ja auttavaisia.

Ole varovainen, mutta älä pelkää turhan paljon rikollisuutta.

Nauti vaihdossa olosta.

Varaudu muutoksiin ja ole avoimin mielin.

Älä ole ikinä epäkohtelias ja kunnioita muita ihmisiä. Muista kiinalaiset tavat ja säännöt.

Tutustu Kiinaan ja sen kulttuuriin etukäteen. Älä anna paikallisten tapojen häiritä, se on heidän tapansa tehdä asioita.

Opettele joitakin lausahduksia kiinan kielellä valmiiksi.

Huolehdi ajoissa kuntoon lentoliput, viisumi ja rokotukset.

MATKAJÄRJESTELYT

Varaudu siihen, että lennot Kiinaan ovat melko kalliit.

Jos mahdollista, ole jo Suomessa yhteydessä muihin samaan kohteeseen menijöihin.

Pakkaa mukaan mahdollisimman vähän tavaraa. Kiinasta löytyy kaikkea, mitä tarvitsee.

MITÄ KANNATTAÄ TEHDÄ JA NÄHDÄ

Matkusta ainakin tunnetuimpiin kaupunkeihin, kuten Peking, Shanghai ja Nanjing.

Suurten kaupunkien lisäksi kannattaa käydä myös pienemmissä paikoissa. Useimmiten ne ovat parhaita paikkoja nähdä paikallista elämää ja kulttuuria.

Yritä saada kiinalaisia ystäviä. He viettävät mielellään aikaa vaihto-opiskelijoiden kanssa, vaikka saattavatkin olla aluksi hieman ujoja. He tuntevat maan parhaiten ja tietävät parhaat paikat, missä käydä.

Changzhoussa on puistoja, huvipuistoja, ravintoloita ja kahviloita, joissa kannattaa viettää aikaa.

Hongkongissa kannattaa ehdottomasti käydä, mutta vasta viimeisenä. Jos sieltä palaa takaisin Manner-Kiinaan, täytyy hakea uutta viisumia.

Mitä kannattaa ottaa mukaan TOP3

- 1) Suomalaista ruokaa ja karkkia
- 2) Hyvät kengät ja lämmintä vaatetta
- 3) Hyvä asenne ja avoin mieli

8.3.4 Suositellaanko Changzhou Universitya vaihtokohteeksi?

Neljä viidestä suosittelisi Changzhou Universitya vaihtokohteeksi, vaikka monessa raportissa mainittiinkin, ettei opetuksen taso ja kurssien sisältö ollut kovin korkealla tasolla. Monessa asiassa olisi parannettavan varaa, mutta opiskelijat nauttivat vaihdosta ja ymmärsivät, että ongelmia saattaa ilmetä, kun kaksi hyvin erilaista kulttuuria kohtaavat. Loppujen lopuksi kaikki oli hyvin järjestetty ja henkilökunta oli auttavaisista. Kiina on hieno maa ja sinne kannattaa lähteä vaihtoon juuri kulttuurin takia.

8.4 University of Applied Sciences Upper Austria ja Fachhochschule Voralberg, Itävalta

Tutkimuksessa mukana olevat INTO- raportit:

- 1) Liiketalouden koulutusohjelma. Vaihdossa University of Applied Sciences Upper Austriassa Steyrissä 15.9.2013–15.2.2014.
- 2) Liiketalouden koulutusohjelma, kansainvälinen kauppa.. Vaihdossa University of Applied Sciences Upper Austriassa Steyrissä 15.9.2012–5.2.2013.
- 3) Liiketalouden koulutusohjelma, kansainvälinen kauppa. Vaihdossa University of Applied Sciences Upper Austriassa Steyrissä 16.9.2011–15.2.2012.
- 4) Liiketalouden koulutusohjelma, kansainvälinen kauppa. Vaihdossa Fachhochschule Voralbergissä Dornbirnissä 22.8.2011–22.12.2011.
- 5) Automaatiotekniikan koulutusohjelma. Vaihdossa Fachhochschule Voralbergissä Dornbirnissä 19.8.2011–18.12.2011.

8.4.1 Asuminen ja eläminen vaihtokohteessa

Asunnon löytäminen vaihtokohteessa

Sekä Steyrissä että Dornbirnissä koulu järjestää opiskelijoille asunnon. Opiskelijat voivat valita muutamasta vaihtoehdosta mieluisimman, jonka jälkeen vaihtokoulu hoitaa loput. Asunnot ovat täysin kalustettuja ja varusteltuja ja asunnoissa on WIFI. Huoneista löytyvät sänky, pöytä ja tuoli, vaatekaappi ja osassa jopa petivaatteet. Yhteisessä käytössä opiskelijoilla on keittiö ja pyykinpesukone.

Yhdessä tapauksessa opiskelija oli suunnitellut järjestävänsä ystävänsä kanssa asunnon itse, ilman koulun apua, mutta tämä oli osoittautunut mahdottomaksi viiden kuukauden vaihdon ajaksi. Heidän onnekseen muutama vaihto-oppilas oli perunut vaihdon, joten koulun kautta sai vielä asunnon. Asunto on siis helppo saada koulun kautta, mutta omatoimisesti vuokra-asuntoa on todella hankala saada, kun kyseessä on vain muutaman kuukauden asuminen maassa.

Elämiskulut ja maksaminen

Asuminen	307€/kk
Takuuvuokra	611€
Ruoka	200€/kk
Matkustaminen	145€/kk

Ehdottomasti paras tapa maksaa on käteinen, varsinkin, jos ei ole avannut Itävalalaisia pankkitiliä. Suomalaisella pankkikortilla saa nostettua rahaa automaateista, mutta se ei käy maksuvälineenä läheskään kaikissa paikoissa.

Opiskelijaelämä ja järjestetyt tapahtumat

Opiskelijaelämä on aktiivista, ja opiskelijoille, erityisesti vaihto-opiskelijoille, järjestetään paljon erilaisia tapahtumia. Steyrissä on esimerkiksi viikoittain ns. opiskelija-

pubi. Juhlien lisäksi järjestetään opiskeluiden alussa kaupunkikiertä, jolla pääsee tutustumaan vaihtokohteeseen paremmin. Myös päivä- ja viikonloppumatkoja läheisiin kaupunkeihin tehdään, sekä esimerkiksi vaellusretki kansallispuistoon ja käynti keskitysleirille. Dornbirnissä opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua koulun jalkapallo-, koripallo- tai lentopallojoukkueisiin.

8.4.2 Paikallinen kulttuuri ja mieleenpainuvien kokemus vaihdosta

Paikallinen kulttuuri ja kulttuurishokki

Itävallan ja Suomen kulttuurit ovat melko lähellä toisiaan, mutta eroavaisuuksiakin totta kai löytyy. Itävallassa ihmiset ovat kohteliaampia ja avoimempia toisia kohtaan. Myös perhe on itävaltalaisilla suuressa arvossa. Yllätyksenä saattaa tulla se, että englantia ei puhuta kovinkaan yleisesti ja Itävallassa saksaa puhutaan vahvalla murteella, joten ainakin aluksi saksan ymmärtäminen saattaa olla hankalaa. Kulttuurien samantyyppisyydestä huolimatta kulttuurishokkia saattaa tulla vieraassa maassa asuttaessa, mutta Itävallassa vaihdossa olleet kokivat sen melko lievänä, osalla kulttuurishokkia ei ilmennyt lainkaan.

Vaikuttavien kokemus ja opettavaisinta vaihdossa Itävallassa

- 1) Useista eri maista kotoisin olevien ihmisten tapaaminen ja heidän kanssa ystäväystyminen Vaihdon aikana oppi ymmärtämään, kuinka paljon pitää saksan kielestä ja Itävallasta. Vaihdoissa oppi, miten voi kommunikoida eri kulttuureista tulevien ihmisten kanssa, ja kuinka toimia itsenäisesti vieraassa maassa, jossa kukaan ei puhu omaa äidinkieltä, eikä aina edes englantia. Myös kulttuurishokin kokeminen oli opettavaista.
- 2) Vaikuttavien kokemus oli ”Conflict management”- kurssilla tehty tehtävä, jossa ryhmässä käytiin läpi omia henkilökohtaisia konflikteja. Tehtävän aikana

ryhmä tiivistyi paljon, ja se sai myös ajattelemaan omaa elämäänsä ja tulevaisuuttansa. Opettavaisinta oli ymmärtää, ettei ihmisiä ja heidän kulttuuriensa saa tuomita ennen, kun ymmärtää niiden merkityksen ja arvot.

- 3) Kavereiden kanssa tehty matka Liechtensteiniin ja Sveitsiin oli todella hieno kokemus ja sen aikana sai nauttia Keski-Euroopan lämpimästä syksystä. Vaihdoissa oppi, että vieraista kulttuureista tulevien ihmisten kanssa toimiessa pitää olla kärsivällinen ja ymmärtäväinen. Jos niin muistaa tehdä, kaikki sujuu yleensä hyvin.
- 4) Hienoin kokemus oli yli kolme kilometriä korkean vuoren huipulle kiipeäminen. Matka vie aikaa ja se saattaa olla vaikeaa, mutta huipulle pääseminen on palkitsevaa. Ylhäältä on hienot maisemat ja kiipeämisen jälkeen osaa arvostaa luontoa entistä enemmän. Vaihdon tärkein opetus oli oppia ymmärtämään erilaisia kulttuureja. Vaikka olemmekin erilaisia ihmisiä, eri paikoista kotoisin, jaamme monia yhteisiä asioita.
- 5) Hienoin kokemus oli vaeltaminen Alpeilla.

8.4.3 Vinkkejä Itävaltaan vaihtoon lähteville

YLEISET NEUVOT

Paikalliset eivät puhu välttämättä englantia, joten kannattaa opetella ainakin vähän saksaa ennen lähtöä.

Asunto kannattaa hankkia koulun kautta, sillä muuten se on todella hankalaa

Vaella, hiihdä ja matkusta paljon. Lähellä on monia hienoja paikkoja, joissa kannattaa käydä.

MATKAJÄRJESTELYT

Steyriin mentäessä edullisin vaihtoehto on lentää joko Müncheniin tai Wieniin, josta pääsee junalla Steyriin

Dornbirniin mentäessä kannattaa lentää Suomesta Zürichiin tai Müncheniin ja jatkaa junalla Dornbirniin

Etukäteen ostettuna voi saada tarjouslippuja juniin, joten liput kannattaa ostaa jo ennen matkaa

MITÄ KANNATTAA TEHDÄ JA NÄHDÄ

Vietä aikaa muiden vaihto-opiskelijoiden kanssa, mutta yritä tutustua myös paikallisiin.

Osallistu mahdollisimman moniin opiskelijoille järjestettyihin tapahtumiin.

Nauti kaupungista ja kauniista maisemista, esimerkiksi kävelyretkillä ystävien kanssa. (Steyr)

Kaupungin keskustassa sijaitsee vanhakaupunki, joka on todella kaunis kaikkine vanhoine rakennuksineen, ja erityisesti kirkoissa kannattaa vierailla. (Steyr)

Hyödynnä koulun tarjoamat urheilumahdollisuudet, esimerkiksi zumba- ja joogatunnit.

Kävelyetäisyydellä on myös luistinrata ja keilahalli. (Steyr)

Junalla on todella helppo ja edullinen kulkea läheisiin kaupunkeihin ja maihin. Itävallan sijainti keskellä Eurooppaa mahdollistaa hyvät kulkuyhteydet, jotka kannattaa hyödyntää vaihdon aikana.

Kesällä kannattaa ehdottomasti käydä vaeltamassa Alpeilla, talvella laskettelemassa.

Mitä kannattaa ottaa mukaan TOP 3

- 1) Hyvät varusteet ulkoiluun (laskettelu/vaellus)
- 2) Kamera
- 3) Avoin mieli ja kärsivällisyys. Uusien asioiden oppiminen vie aikaa.

8.4.4 Suositellaanko vaihtokohteeksi?

University of Applied Sciences Upper Austria

Koulussa vaihdossa olleet suosittelisivat sitä vaihtokohteeksi. Perusteluita olivat korkeatasoinen opetus ja mielenkiintoiset kurssit. Opettajat ovat ystävällisiä ja kohtelevat vaihto-oppilaita hyvin. Kurssitarjonnassa on paljon englanniksi opetettuja kursseja, joten ei haittaa, vaikka saksan kielellä opiskelu ei onnistuisi. Steyr on hyvä paikka tavata ihmisiä ympäri maailmaa, sillä koulussa opiskelee vaihto-opiskelijoita monista eri maista.

Fachhochschule Voralberg

Myös Voralbergissä vaihdossa olleet suosittelisivat koulua. Kehuja saivat loistava organisaatio ja mukava henkilökunta. Paikallinen kulttuuri on kokemisen arvoinen, ja luonto, erityisesti vuoret, tarjoavat monia vapaa-ajan aktiviteetteja.

8.5 ESC Rennes School of Business ja Edhec Business School Nice, Ranska

Tutkimuksessa mukana olevat INTO- raportit:

- 1) Degree Program in Innovative Business Services. Vaihdossa ESC Rennes School of Business-koulussa 4.9.2011-17.12.2011
- 2) Liiketalouden koulutusohjelma. Vaihdossa ESC Rennes School of Business-koulussa 31.8.2012–21.12.2012

- 3) Kansainvälisen liiketalouden koulutusohjelma. Vaihdossa ESC Rennes School of Business-koulussa 1.9.2011–30.5.2012.
- 4) Liiketalouden koulutusohjelma.. Vaihdossa Edhec Business School Nice 3.9.2012–22.12.2012.
- 5) Liiketalouden koulutusohjelma. Vaihdossa Edhec Business School Nice 5.9.2013–21.12.2013.

8.5.1 Asuminen ja eläminen vaihtokohteessa

Asumisen löytäminen vaihtokohteessa

Rennes:

Koulu auttoi asunnon etsinnässä tarjoamalla vaihtoehtoja vapaista asunnoista, joista opiskelija sai hakea mieleistään. Tarjolla oli sekä asunto koulun läheltä asuntolasta, että yksityisten vuokranantajien tarjoamia vuokra-asuntoja. Asuntolaa varten tarvitse täyttää etukäteen hakukaavakkeet ja maksaa varausmaksu. Takuuvuokra maksettiin Ranskaan saavuttaessa. Sekä asuntolan asunnot että yksityiseltä vuokratut asunnot olivat kalustettuja, joskin varustelu vaihteli hieman asunnoittain. Kaikista asunnoista löytyi kuitenkin kaikki asumisen kannalta välttämättömät kalusteet ja tarvikkeet.

Nizza:

Koulu antoi yhteystietoja paikkoihin, joiden kautta asuntoa kannattaa etsiä. Opiskelija-asuntolan valinnut opiskelija sai koululta vuokrasopimuksen allekirjoitettavaksi etukäteen ja se piti lähettää postitse takaisin Ranskaan. Muutto asuntolaan edellytti myös vakuutuksen hankkimista, joten heti Ranskaan saavuttua täytyi käydä pankissa hoitamassa vakuutus kuntoon. Asunto oli täysin kalustettu ja siellä oli valmiina kaksi pöytää, tuoli, iso sänky, yöpöytä ja peili. Myös peitto, tyyny ja lakanat olivat asunnossa valmiina. Keittiössä löytyi mikro ja astioita.

Ranskassa kalustetun ja hyväkuntoisen asunnon voi löytää myös omatoimisesti yksityiseltä vuokranantajalta.

Elämiskulut ja maksaminen

Asuminen	447€/kk
Takuuvuokra	415€
Ruoka	145€/kk
Matkustaminen	75€/kk
Muut kulut	99€/kk

Lisäksi osa opiskelijoista joutui hankkimaan vakuutuksen asuntoa varten, mihin meni lisäksi rahaa noin 60–70€. Pankkitilin avaaminen ja maksukortin hankkiminen maksoi noin 25€.

Osa Ranskassa vaihdossa olleista avasi paikallisen pankkitilin ja maksoi ostokset sieltä saadulla maksukortilla, mutta myös suomalaisella kortilla maksaminen onnistui yleisesti. Käteistä kannattaa kuitenkin varata mukaan pienemmissä kaupoissa ja ravintolassa asioidessa, joissa kortilla maksaminen ei välttämättä onnistu.

Opiskelijaelämä ja järjestetyt tapahtumat

Rennes:

Opiskelijaelämä on hyvin vilkasta ja tapahtumia järjestetään joka viikko. Juhlia ja muita yhteisiä aktiviteetteja järjestetään viikolla, ja lisäksi viikonloppuisin tehdään matkoja esimerkiksi Disneylandiin sekä kaupunkeihin ympäri Ranskaa. Rennesissä on yhteensä yli 60 000 opiskelijaa, joten se on todellinen opiskelijakaupunki, mikä näkyy myös opiskelijatapahtumien määrässä.

Nizza:

Myös Nizzassa on paljon opiskelijoita ja paikallinen opiskelijakunta järjestää viikoittain erilaisia tapahtumia ja viikonloppumatkoja. Opiskelijat järjestävät myös keskenään yhteistä ajanvietettä kuten piknikkejä rannalla, keilausta sekä illallisia ravintoloissa.

8.5.2 Paikallinen kulttuuri ja mieleenpainuvien kokemusten vaihdosta

Paikallinen kulttuuri ja kulttuurishokki

Ranskalaista kulttuuria kuvailtiin mukavaksi, lämpimäksi ja perinteikkääksi. Paikalliset ovat sosiaalisia ja tutustuvat rohkeasti uusiin ihmisiin. Ranskalaiset osaavat nauttia elämästä, eivätkä stressaa liikaa asioista. Vaikka ranskalaiset ovat tunnettuja siitä, etteivät he mielellään puhu englantia, puhutaan englantia melko yleisesti. Nizassa ollaan totuttua turisteihin ja ulkomaalaisia kohtaan ollaan pääsääntöisesti hyvin ystävällisiä. Loppujen lopuksi kulttuuri on melko lähellä suomalaista, joskin siinä on vahvasti välimerellisiä piirteitä.

Osa vaihdossa olleista koki lievää kulttuurishokkia, erityisesti kielimuurin takia. Vastoinkäymiset tuntuivat isommilta, kun asioita ei voinut hoitaa omalla äidinkielellä. Osalla kulttuurishokkia ei ilmennyt lainkaan vaihdon aikana, ja niilläkin joilla ilmeni, se meni ohi melko nopeasti.

Vaikuttavin kokemus ja opettavaisinta vaihdossa Ranskassa

- 1) Kämpin kanssa Pariisissa käydessä myöhästyimme viimeisestä junasta Rennessiin ja jouduimme varaamaan ylimääräisen yön hotellista ja ostamaan uudet junaliput. Tilanteen stressaavuudesta ja väsymyksestä huolimatta pysyimme rauhallisina ja jälkeensä tapahtumalle osattiin nauraakin. Opetuksena oli, että asiat järjestyvät lopulta. Vaihdossa oppi, että se ei sovi ihmiselle, joka haluaa elämältään mukavuutta 24/7. Vieraassa maassa täytyy itse muuttua ja sopeutua paikallisiin tapoihin, paikalliset eivät muuta käyttäytymistään sinun takia.
- 2) Tulon vaihdon aikana todella läheiseksi kahden muun vaihto-opiskelijan kanssa. Tuimme ja autoimme toisiamme ja vietimme yhdessä parhaat hetket Ranskassa. Vaihdossa oppi luopumaan hieman omasta yksityisyydestään asuessaan yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa. Suomessa on tottunut hoitamaan asiat omalla tavallaan ja toimimaan itsenäisesti, mutta vaihdon aikana

täytyi oppia uudet tavat toimia. Kun tottui uuteen tilanteeseen, huomasi kuinka hienoa on jakaa arjen pieniä asioita muiden kanssa, sen sijaan että tekisi kaiken yksin.

3) –

4) On vaikea nimetä yhtä kokemusta, jolla olisi ollut suurin vaikutus. Koko Erasmus-aika oli vaikuttavaa ja opetti selviytymään omillaan vieraassa maassa.

5) Hienoin kokemus oli matka pieneen kaupunkiin Toulousin lähellä. Asuimme ystäväni kanssa viikonlopun ystävän tuttavaperheen luona ja pääsimme näkemään, millaista on aito ranskalaisen perheen elämä. Pääsimme myös käymään viinitilalla. Vaihto Ranskassa opetti, että ranskalaiset ovat hitaita hoitamaan asioita. On esimerkiksi aivan normaalia, että ravintolassa joutuu odottamaan laskua puoli tuntia.

8.5.3 Vinkkejä Ranskaan vaihtoon lähteille

YLEISET NEUVOT

Varaudu, että Ranskassa asiat hoidetaan erilailla kun Suomessa. Byrokratian takia esimerkiksi paperityöt saattavat viedä aikaa.

Tutustu rohkeasti paikallisiin. He saattavat vaikuttaa aluksi ujoilta ja jopa epäkohteliailta, mutta todellisuudessa ovat todella mukavia ja välittäviä.

Aloita keskustelu ranskalaisen kanssa ranskaksi. Ranskalaiset arvostavat, jos ulkomaalainen osaa edes muutaman sanan ranskaa.

Järjestä asunto Ranskasta valmiiksi jo Suomessa. Jos asuntoa varten tarvitaan vakuutus, kannattaa etukäteen tutustua paikallisiin pankkeihin ja vakuutusten hintoihin.

Yöllä ei kannata liikkua yksin ulkona, vaan aina bussilla tai taksilla.

MATKAJÄRJESTELYT

Lennot kannattaa varata ajoissa, jotta säästää rahaa.

Rennesiin mennessä on edullisinta lentää Pariisiin, josta pääsee junalla Rennesiin.

Älä pakkaa liikaa tavaraa mukaan mennessä.

MITÄ KANNATTAÄ TEHDÄ JA NÄHDÄ

Jos haluaa todella tietää, millaista elämä Ranskassa on, kannattaa kysyä paikallisilta, miten he viettävät vapaa-aikaa.

Vieraile eri kaupungeissa. Jokainen kaupunki on erilainen ja matkustaminen junalla on helppoa ja edullista.

Syö paikallista ruokaa, erityisesti creppejä ja croissantteja.

Ranskassa asuessa kannattaa ehdottomasti käydä Pariisissa ja yhdessä maan tunnetuimmista nähtävyyksistä Mont Saint-Michelissä.

Rennesissä järjestetään joka sunnuntai markkinat, joilla myydään mm. tuoreita hedelmiä, vihanneksia ja leivonnaisia.

Joulukuussa järjestetään joulumarkkinoita, jotka ovat käymisen arvoisia.

Ranskasta on helppo käydä myös Italiassa ja Espanjassa.

Mitä kannattaa ottaa mukaan TOP 3

- 1) Jotain muistuttamaan Suomesta.
- 2) Lämmintä vaatetta. Syksyllä ja talvella myös asunnoissa sisällä saattaa olla viileää.
- 3) Hyvä asenne ja avoin mieli. Niiden avulla saa kaiken mahdollisen hyödyn irti vaihdosta.

8.5.4 Suositellaanko vaihtokohteeksi?

Sekä Rennesissä että Nizzassa olleet opiskelijat suosittelivat kohdetta vaihtokohteeksi. ESC Rennes School of Business sai kehuja ammattitaitoisista ja kokeneista opettajista ja mahdollisuudesta tehdä yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa. Opiskeluiden aikana sai realistisen kuvan liike-elämästä ja ranskalaisesta koulusysteemistä. Edhec Business School Nizzassa on juuri remontoitu koulu hyvällä sijainnilla rannan ja lentoaseman läheisyydessä. Opettajat ovat osaavia ja muutenkin henkilökunta mukavaa.

9 LUOTETTAVUUSTARKATELU

”Tutkimuksessa pyritään välttämään virheiden syntymistä, mutta silti tulosten luotettavuus ja pätevyys vaihtelevat. Tämän vuoksi kaikissa tutkimuksissa pyritään arvioimaan tehdyn tutkimuksen luotettavuutta. Tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa voidaan käyttää monia erilaisia mittaus- ja tutkimustapoja.” (Hirsjärvi ym. 2000, 213.) Tutkimuksen reliaabeliudella tarkoitetaan mittaustulosten toistettavuutta, eli kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia. (Hirsjärvi ym. 2000, 213.) Toinen tutkimuksen arviointiin liittyvä käsite on validius eli pätevyys. Validiudella tarkoitetaan mittarin tai tutkimusmenetelmän kykyä mitata juuri sitä, mitä on tarkoituskin mitata. Mittarit ja menetelmät eivät aina vastaa sitä todellisuutta, jota tutkija kuvittelee tutkivansa, ja tällöin tuloksia ei voida pitää tosina tai pätevinä. Validiutta voidaan arvioida eri näkökulmista, jolloin puhutaan ennustevalidiudesta, tutkimusasetelmavalidiudesta ja rakennevalidiudesta. (Hirsjärvi ym. 2000, 213–214.)

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa reliaabelius ja validius ovat saaneet erilaisia tulkintoja, ja termit saatetaan kytkeä kvantitatiiviseen tutkimukseen ja niiden käyttöä pyritään välttämään. Aiheellisestikin voidaan ajatella, että kaikki ihmistä ja kulttuuria koskevat kuvaukset ovat ainutlaatuisia, eikä kahta samanlaista tapausta ole. Tässä tapauksessa perinteiset luotettavuuden ja pätevyyden arvioinnit eivät tule kysymyk-

seen, mutta kuitenkin kaiken tutkimuksen luotettavuutta ja pätevyyttä tulisi jollakin tavoin arvioida. Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta lisää tutkijan tarkka selostus tutkimuksen toteuttamisesta. Tarkkuus koskee tutkimuksen kaikkia vaiheita, ja aineiston tuottamisen olosuhteet olisi kerrottava selvästi ja totuudenmukaisesti. (Hirsjärvi ym. 2000, 214.)

Tutkimuksen luotettavuuden lisäämiseksi pyrin kertomaan mahdollisimman yksityiskohtaisesti tutkimuksen kaikki vaiheet, mukaan lukien aineiston hankinta, rajaaminen, analysointi sekä lopullisen yhteenvedon rakenne. Perustelin tekemäni valinnat ja kerroin, mitkä seikat vaikuttivat päätöksiin. Pyrin analysoinnissa objektiivisuuteen, enkä halunnut omien mielipiteideni ja kokemusteni vaikuttavan tekemiini tulointoihin ja johtopäätöksiin. Tästä huolimatta on kuitenkin mahdollista, että tiedostamattani olen antanut omien ennakkotietojen ja – luulojen ohjata raporttien tulkinnaissa, mikä saattaa vaikuttaa tulosten luotettavuuteen. Uskon kuitenkin onnistuneeni hyvin objektiivisuuden säilyttämisessä, ja saadut tulokset ovat tältä osin luotettavia.

Alkuperäiset opiskelijoiden kirjoittamat INTO- raportit oli kirjoitettu englanniksi, mikä saattaa vaikuttaa luotettavuuteen, koska opiskelijat eivät ole vastanneet omalla äidinkielellään. On mahdollista, että kieli on johtanut väärinymmärryksiin tai mielipiteitä ei ole osattu ilmaista juuri niin kuin oli tarkoitus. Kirjoitin yhteenvedot suomeksi, eli käänsin raporttien sisällön englannista suomeksi pyrkien pitämään sisällön alkuperäistä vastaavana siten, että sanatarkan kääntämisen sijaan merkitys pysyisi muuttumattomana. Myös tässä vaiheessa on saattanut tulla pieniä muutoksia tietoihin, vähintäänkin sävyeroja, jotka syntyvät kielen kääntämisen johdosta. Mielestäni luotettavuutta lisää kysymysten selkeys ja yksiselitteisyys, jolloin kysymysten väärinymmärtäminen on epätodennäköistä. Opiskelijoiden vastaukset ovat suhteellisen lyhyitä, jolloin todennäköisyys kääntämisvaiheessa tapahtuviin virheisiin pienenee.

Rajaamalla tutkimukseen valittavat raportit vuosina 2011–2014 kirjoitettuihin, halusin varmistaa, että tutkimuksella saatava tieto vastaisi mahdollisimman hyvin tämän hetkistä tilannetta vaihtokohteissa. Muutamassa vuodessa tilanteet ja olosuhteet vaihtokohteissa ovat varmasti jonkin verran muuttuneet, eikä tutkimuksen tuoma tieto vastaa välttämättä täysin tämän hetkistä tilannetta. Rajausta vuoteen 2011 asti oli kui-

tenkin välttämätön, jotta jokaisesta kohteesta löytyi vähintään viisi raporttia tutkimukseen mukaan.

Tutkimuskirjallisuuden valinnassa tarvitaan harkintaa eli lähdekritiikkiä, ja tutkijan on pyrittävä kriittisyyteen sekä lähteitä valitessaan että tulkitessaan. Lähdemateriaalin arvioimiseksi on hyvä tutkailla seuraavia seikkoja: kirjoittajan tunnettuus ja arvovalta, lähteen ikä ja lähteen uskottavuus. Viimeisimpään liittyy yleensä myös julkaisijan arvovalta ja vastuu. (Hirsjärvi ym. 2000, 99.) Kirjallisuuden luotettavuuden varmistamiseksi pyrin käyttämään mahdollisimman tuoreita lähteitä, ja lähdekirjallisuutta valitessani kiinnitin huomiota kirjoittajaan ja julkaisijaan. Lähteinä käytin myös muutamaa vanhempaa kirjaa, joiden käytön perustelen sillä, että niistä löytyvään tietoon oli viitattu myöhemmin julkaistuissa tutkimuksissa. Luotettavana pidän tunnettujen painotalojen julkaisemia teoksia, koska uskon heidän olevan tarkkoja julkaisemansa aineiston luotettavuudesta ja paikkansapitävyydestä.

10 POHDINTA

Tarkastelu- eli pohdintaosuudessa tutkimustulokset suhteutetaan selkeästi tutkimuksen taustakirjallisuuteen ja sen pohjalta laadittuun tutkimustehtävään. Pohdinnassa arvioidaan tulosten merkitystä, luotettavuutta ja käytettävyyttä joko teoriassa tai käytännössä. Pohdintaosuudessa tutkijan pitäisi osoittaa, miten tutkimuksessa onnistuttiin ratkaisemaan ongelmat, ja miten hänen tutkimuksensa lisäsi tietoa tutkittavalla alueella. Tässä osuudessa arvioidaan myös tutkimusmenetelmään liittyneitä rajoitteita ja miten menetelmiä pitäisi jatkotutkimuksissa mahdollisesti kehittää. Kaikkien näiden asioiden pitäisi lisätä tutkimusalueen ymmärtämystä ja osoittaa tehdyn tutkimuksen yhteys ja suhde alueen teoriaan, käytäntöön ja yleiseen problematiikkaan. (Hirsjärvi ym. 2000, 243–244.)

Aloitin opinnäytetyön kirjoittamisen vuoden 2014 alussa, jolloin sain Satakunnan Ammattikorkeakoulun kansainväliseltä osastolta idean tehdä vaihto-opiskelun jälkeen kirjoitettujen raporttien, INTO- raporttien, pohjalta yhteenvetoa SAMKin vaih-

tokohteista. Kevään aikana työstin teoriaosuutta, minkä lisäksi sovin tarkemmin työn rajauksesta ja tarvittavien raporttien hankkimisesta. Keväällä muuttunut elämäntilanne toi useamman kuukauden tauon kirjoittamiseen, mutta syksyllä jatkoin opinnäytetyön kirjoittamista tavoitteenani valmistua 2015 vuoden kevään aikana. Alkuvuodesta 2015 teoriaosuus oli valmis ja pääsin aloittamaan INTO- raportteihin perehtymisen ja yhteenvedojen kirjoittamisen. Uusi tavoite työn valmistumisesta kevään 2015 aikana piti, ja tutkimus valmistui huhtikuun aikana.

Opinnäytetyön tutkimustehtävänä oli selvittää INTO- raporttien pohjalta opiskelijoiden kokemuksia vaihtokohteissa asumisesta ja kulttuurillisista seikoista. SAMKin toiveesta työhön rajattiin mukaan strategiset partnerikoulut: Hogeschool Zuyd Hollannissa, Dundalk Institute of Technology Irlannissa ja Changzhou University Kiinassa. Näiden koulujen lisäksi toivottiin mukaan kaksi muuta koulua, joiden valinnassa auttoi SAMKin puolesta Leena Sääski. Hänen kanssa päädyimme valitsemaan tutkimukseen mukaan kouluja Itävallasta ja Saksasta. Raporttien riittävä määrä sekä halu selvittää tarkemmin opiskelijoiden kokemuksia kyseisistä kohteista toimivat perusteluina juuri näiden kohteiden valinnalle.

Valmiin työn tavoitteena on olla apuna erityisesti kv-sihteereille opiskelijoiden kysyessä heiltä tietoja kohteista ja valitessaan sopivaa vaihtokohdetta opiskelijalle. Raporteilla on saatu kerättyä paljon tietoa kohteista, mutta tiedon hyödyntäminen on raporttien suuresta määrästä johtuen hankalaa. Tutkimuksen valmistuttua voin todeta, että opinnäytetyön tutkimustehtävä toteutuu, ja valmiit yhteenvedot tuovat toivottua selkeyttä raporttien avulla kerättyyn tietoon tutkimuksessa mukana olleista vaihtokohteista. Halusin lopullisten yhteenvedojen olevan rakenteeltaan mahdollisimman lähellä alkuperäisen INTO- raportin asettelua, mikä lisää yhteenvedojen helppolukuisuutta ja tekee tarvittavan tiedon löytämisestä helpompaa.

Tutkimuksen tekeminen ja raportteihin perehtyminen oli työlästä, mutta myös mielenkiintoista. Aiheena vaihto-opiskelu ja muiden opiskelijoiden kokemukset kiinnostavat, mikä lisäsi työn mielekkyyttä. Tutkimuksen aloittamista helpotti se, että aineisto, eli INTO- raportit, oli jo valmiina, ja pystyin aloittamaan tutkimuksen tekemisen suoraan rajaamalla raporttien joukosta tarvitsemani. Tutkin yhteensä 25 eri opiskelijan kirjoittamia raportteja, ja luonnollisesti kirjoitustyylit ja tavat ilmaista asioita

vaihtelivat suuresti toisistaan. Tehtäväni oli poimia jokaisesta raporteista työn kannalta olennainen tieto ja siirtää se lopulliseen yhteenvedoon siten, että lopputulos on yhtenäinen ja selkeä. Raporttien tutkimisessa ja yhteenvedojen kokoamisessa auttoi alkuperäisen INTO- raportin rakenne, joka toistui samanlaisena kaikissa raporteissa.

Opinnäytetyön tuloksena syntyi viisi yhteenvedoa SAMKin vaihtokohteista sisältäen tietoa opiskelijoiden kokemuksista asumiseen, elämiseen ja kulttuuriin liittyen. Lisäksi yhteenvedoihin on koottu vaihdossa olleiden vinkkejä vaihtoon lähteille. Yhteenvedot ovat toivottavasti kv-sihteerien apuna heidän miettiessä opiskelijan kanssa juuri hänelle sopivaa vaihtokohdetta. Yhteenvedoista selviää olennaista tietoa vaihtokohteesta, kuten asunnon löytäminen vaihtokohteesta sekä keskimääräiset elinkustannukset. Sen lisäksi, että yhteenvedoista voi etsiä tietoa jostakin tietystä kohteesta, toimivat ne mielestäni myös apuna opiskelijalle, joka harkitsee vaihto-opiskelua ylipäätänsä. Tutkimukseen rajattiin kouluja viidestä eri maasta, joten yhteenvedoja lukiemalla saa monipuolisen kuvan vaihto-opiskelusta, ja pidän tärkeänä, että tiedot pohjautuvat täysin vaihdossa olleiden kokemuksiin.

Yhteenvedoja kirjoittaessani huomasin, kuinka samanlaisia ajatuksia opiskelijoilla on vaihto-opiskeluun liittyen riippumatta maasta tai maanosasta, jossa he ovat olleet vaihdossa. Saadut tiedot tukevat omaa kokemustani vaihto-opiskelun hyödyllisyydestä ja mahdollisuudesta, joka opiskeluiden aikana kannattaa käyttää. Opinnäytetyön tekeminen opetti minulle paljon muun muassa aineiston hankinnasta, lähdekriittikistä sekä erilaisista tutkimusmenetelmistä. Tämä oli ensimmäinen isompi tutkimus, jonka olen tehnyt, ja tämän aikana oppimaani voin varmasti hyödyntää mahdollisten tulevien tutkimusten kanssa. Työtapoja voi kehittää tehokkaammiksi, ja tutkimuksen teon vaatimukset tietäen, osaan myös paremmin ja realistisemmin suunnitella aikataulun. Opinnäytetyön kirjoittaminen osoittautui pidemmäksi prosessiksi, mitä alun perin suunnittelin, mutta en näe sitä ainoastaan negatiivisena asiana. Vaikka työn jatkaminen tauon jälkeen oli haastavaa ja vaati uudelleen perehtymistä aiheeseen, antoi se myös uutta näkökulmaa työhön. Ajatukset saivat jäsentyä rauhassa ja uskon, että lopputulos on parempi, kuin mitä se olisi ollut, jos olisin kirjoittanut työn valmiiksi alkuperäisessä aikataulussa.

Vastaavanlaista tutkimusta INTO- raportteja hyödyntäen ei ole aiemmin tehty, ja tekemäni tutkimus kattaa ainoastaan pienen osan kaikista SAMKin vaihtokohteista. Vaihtokohteiden ja siten myös raporttien suuri määrä tarjoaa mahdollisuuden jatko-tutkimuksille, sillä aineistoa tutkimuksia varten on todella paljon. Työhöni oli rajattu vain osa raporttien sisällöstä, joten myös jo tutkimieni vaihtokohteiden tuntemusta on mahdollista lisätä perehtymällä raporteissa niihin osiin, jotka jäivät tutkimukseni ulkopuolelle.

LÄHTEET

CIMO. CIMO:n julkaisuja 2/2013. Faktaa Express: Opiskelijavaihdon motiivit, esteet ja hyödyt. Suomalaisopiskelijat pohjoismaisessa vertailussa. Viitattu 9.1.2015. http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/28090_Faktaa_Express_2_2013.pdf

CIMO:n www-sivut. Viitattu 30.9.2014. <http://www.cimo.com>

Garam, I. & Korkala, S. 2011. Faktaa 1a/2011: Kansainvälinen liikkuvuus ammatillisessa ja korkea-asteen koulutuksessa 2010. Viitattu 23.5.2014. http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/21094_Faktaa_1_2011a.pdf

Frisk, O. & Tulkki, H. 2005. Kulttuuriavain. Helsinki: Otava.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2000. Tutki ja kirjoita. 6.-9. uud. p. Helsinki: Tammi.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2008. Tutki ja kirjoita. 13.-14. uud. p. Helsinki: Otava

Isep:in www-sivut. Viitattu 10.9.2014. <http://www.isep.org>

Kuisma, L. 2013. Vaihto-opiskelijatypologia: Helsingin yliopiston opiskelijoiden vaihtoon lähdön motiivit ja kohdevalinta. Helsingin Yliopisto. Geotieteiden ja maantieteen laitos. Pro gradu-tutkielma. Viitattu 7.1.2015. <http://hdl.handle.net/10138/42208>

Maailmalle.net www- sivut. Viitattu 12.9.2014. <http://www.maailmalle.net>

Marx, E. 2001. Breaking Through Culture Shock: What you need to succeed in international business. Breadley publishing.

Nordplus:n www-sivut. Viitattu 14.9.2014. <http://www.nordplusonline.org>

Pedersen, P. 1995. Five stages of culture shock: Critical incidents around the world. Greenwood press.

Sagulin, M. 2005. Yliopistojen kansainvälisen opiskelijavaihdon tuottama oppiminen. Jyväskylän Yliopisto. Kasvatustieteen laitos. Pro gradu-tutkielma. Viitattu 7.1.2015. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-2005156>

Satakunnan ammattikorkeakoulun www-sivut. Viitattu 20.5.2014. <http://www.samk.fi>

Satakunnan ammattikorkeakoulun toimintakertomus 2012. Viitattu 20.5.2014.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Jyväskylä: Tammi.

University of the Arcticin www-sivut. Viitattu 12.9.2014. <http://uarcctic.org>

Vartia, N. 2009. Kotona kaikkialla - kansainvälisen kanssakäymisen taitoja. Helsinki: Kirjapaja Oy.